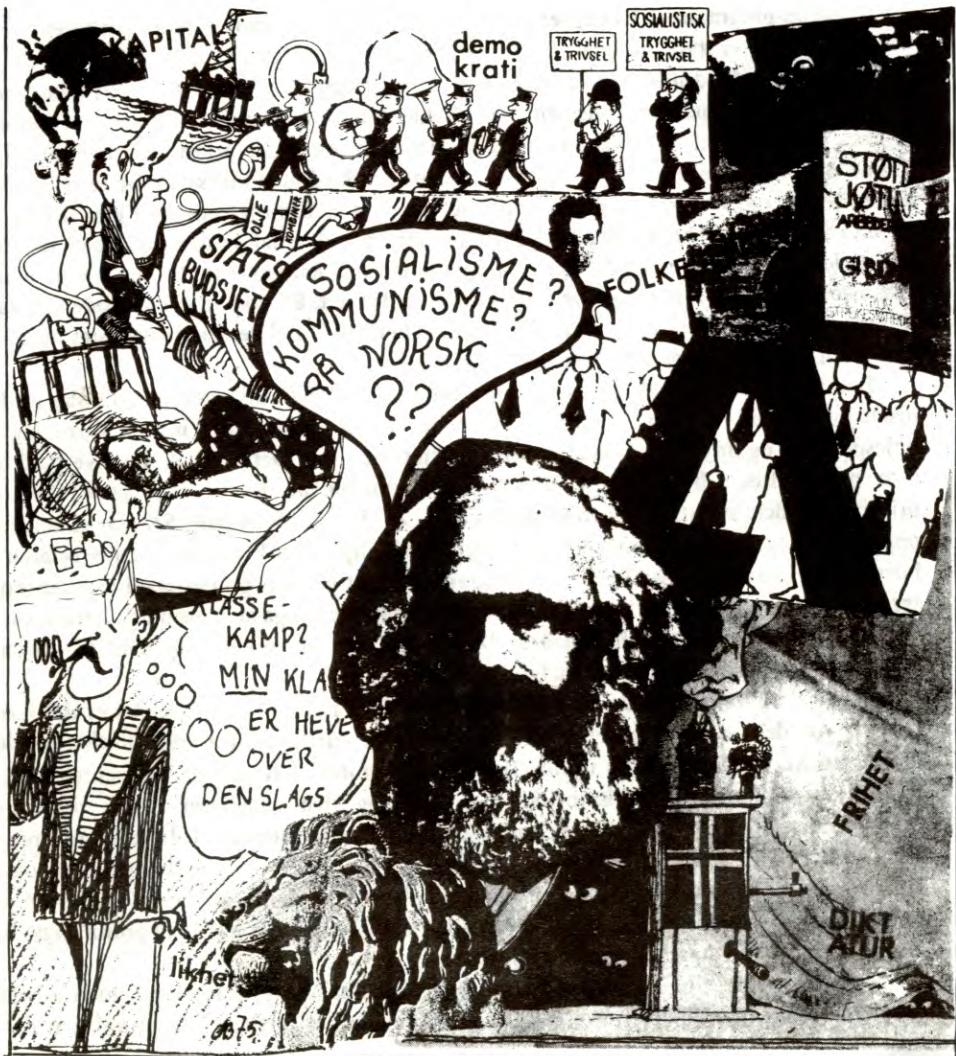

TF

august 1980

Leder:

HVORDAN SKAL LANDSMØTE-DISKUSJONEN SLUTTFØRES?

Når dette leses har landsmøtediskusjonene pågått snart ett år. Mange emner har vært oppe og flere dokumenter har blitt diskutert. Ikke så få kamerater synes det er vanskelig holde oversikten. Derfor vil vi peke på en del sentrale temaer for diskusjonene nå innspurten.

Prinsipp-programmet foreligger som et revidert forslag. Svært mye av kritikken av de første utkastet er tatt til følge. Samtidig har den nye utgaven markert en del viktige motsigelser som landsmøtet må ta stilling til. Den viktigste av dem er antakelig uenigheten om partiets rolle under sosialismen, der SK har tatt standpunkt mot noen av formuleringene fra flertallet i programkomiteen. Dersom en skal prioritere mellom ulike diskusjoner i avdelingene, vil vi anbefale at denne diskusjonen blir satt i første rekke. He dreier det seg om viktige prinsipielle motsigelser som landsmøtet må ta en klar stilling til og da er det av stor betydning at delegatene har en god avdelingsdiskusjon bak seg. Når det gjelder de andre motsigelsene i programmet må kameratene ta hensyn til hvilke diskusjoner som er ført lokalt og velge temaer ut fra det. En god arbeidsmetode kan være å finne fram til de avsnittene som avdelinga hadde kritikk av i det første utkastet og se om kritikken er tatt til følge i det nye programforslaget.

Beretninga fra sentralkomiteen er også endra i forhold til utkastet, på grunnlag av den diskusjonen som er ført i partiet. Først og fremst er det ført inn ei vurdering av linjespørsmål og høyre- og »venstre»-feil i partiets historie. Dette er viktige, nye punkter som må drøftes i hele partiet. Vi vil sterkt anbefale at det er disse punktene som prioriteres i den avsluttende beretningsdiskusjonen. Det er første gang SK gjør ei helhetlig oppsummering av »venstre»-avviket i partiet og SK har også konstatert at høyrefaren er hovedfaren i partiet i dag. Derfor er det nødvendig at partiets grunnorganisasjoner setter seg inn i og tar stilling til denne analysen. For å gjøre lesninga av beretninga lettere har vi skilt typografisk mellom den delen av beretninga som er uendra i forhold til utkastet (vanlige typer) og de nye delene (halvfeite typer).

Forslaga til vedtektsendringer foreligger i et eget hefte. Ved å lese det er det lett å peke på at det er en klar tendens i de innsendte forslaga til å ville innskrenke den demokratiske sentralismen og uthule fraksjonsparagrafen. I følge SK representerer dette en høyrestrømning i organisatoriske spørsmål, og den samsvarer heller ikke med rapportene fra det overveldende flertallet av grunnorganisasjonene. I dette nummeret av TF trykker vi et debattinnlegg som argumenterer for noen slike endringsforslag og et innlegg som polemiserer mot dette. Dersom avdelingene planlegger en ny diskusjon om vedtektene vil vi anbefale at det er denne typen motsigelser som legges til grunn. Også her må landsmøtet bli i stand til å fatte avgjørelse.

Behandlinga av arbeidsprogrammet vil bygge på det utsendte forslaget, men arbeidsprogramkomiteen arbeider for å sammenfatte kritikken av forslaget. På grunnlag av dette

arbeidet vil den legge fram endringsforslag, slik at delegatene vil ha dem i hende før landsmøtet. Landsmøtet må ta stilling til om behandlinga av arbeidsprogrammet er tilstrekkelig til å fatte vedtak og hvilken status det eventuelle arbeidsprogrammet skal ha. Vi mottar gjerne endringsforslag fortsatt.

Fristen for å fremme egne forslag som skal offentliggjøres i partiet er utløpt. Vi kommer tilbake med de innsendte forslaga. Derimot er det fortsatt mulig å sende forslag direkte med delegatene til distriktskonferansene. Det er i praksis denne metoden som må brukes nå i sluttspurten.

Er det for dårlig tid til avslutninga av landsmøte-debatten? Det skal innrømmes at tida ikke er rikelig. Men vi vil minne om at dette ikke dreier seg om nye debatter, men om å trekke konklusjoner av de debattene som har pågått i lang tid, der en del spørsmål også vil være løst underveis. Dersom det gjøres en konsentrert innsats, tillempa de lokale forholda, vil det være mulig å slutføre debatten på en forsvarlig måte. Noen debatter kan ikke avsluttes på landsmøtet og det er heller ikke meninga at det skal gjøres. SK har allerede annonsert at Kina-diskusjonen må tas opp etter landsmøtet. Sosialisme-på-norsk-diskusjonen vil også måtte fortsette, etter at vi har avklart en del elementære prinsipielle spørsmål i programmet. Når det gjelder utforminga av en konkret marxist-leninistisk politikk på ulike områder, som ikke behandles i programmet, så vil den for alvor begynne når partiet har lagt landsmøtet bak seg.

Med disse bemerkningene ønsker vi lykke til i avslutninga av landsmøte-forberedelsene.

SKAU.

MERKNAD TIL DET NYE FORSLAGET TIL PRINSIPP-PROGRAM

- fra Sentralkomiteens Plenumsmøte, juni 1980.

SK har gått gjennom den trykte utgaven av forslag til nytt prinsipp-program som er utarbeida av prinsipp-programkomiteen.

SK stadfester at det finner at forslaget i hovedsak er godt og prinsipp-programkomiteen har gjort mange viktige forbedringer.

SK vil markere sitt syn på ei spesiell sak der det var motsetninger i prinsipp-programkomiteen. Det gjelder kapittel 23: om den sosialistiske revolusjonens første oppgaver i Norge. Her var det stemmelikhet ved behandlinga av forslag 72 og 74 og et mindretall blei stemt ned med behandlinga av forslag 73.

Spørsmålet som er behandla her

gjelder kommunistpartiets rolle under sosialismen. Formuleringene i forslag 72, 73 og 74 inneholder en tendens til å framstille partiet som noe som står i motsetning til proletarietets diktatur under sosialismen. SKs mening er at dette er feil. Hovedsaka er at et kommunistisk arbeiderparti i spissen for arbeiderklassen er nødvendig nettopp for at proletarietets diktatur skal kunne bli oppretta.

SK støtter derfor de kameratene i prinsipp-programkomiteen som stemte for å stryke forslag 72, 73 og 74 fra prinsipp-programmet. SK oppfordrer landsmøtet til å gjøre det.

Enstemmig vedtatt.

MOT HØYREAVVIKET I AVIS–ARBEIDET

Diskusjonen om KK har ofte dreid seg om penger isteden for politikk. Med ryggen mot veggen har vi vært nødt til å sloss for å berge dagsavisa. Innimellom har dette ført til et inntrykk av at vi nærmest driver dette arbeidet for avisas egen skyld. Det er feil. Avisas klassekampen er til for at *partiet* skal løse sine oppgaver, den er vårt viktigste redskap i propaganda og agitasjonsarbeidet.

Da SUF(m-l) hadde sitt landsmøte i 1969 ble studier i den marxist-leninistiske teorien vedtatt som hovedoppgave. Det svarte til behovet for partibygginga da. Men det ble samtidig vedtatt at propaganda og agitasjon var den viktigste oppgava i det eksterne arbeidet, med vekt på KK-salget.

Det var ikke uten grunn. Ingen revolusjonær bevegelse kan påvirke opinionen, utvikle klassekampen og øke oppslutninga uten å drive aktivt propaganda og agitasjonsarbeid. Vi må spre kommunistiske ideer, få folk til å forstå supermaktenes imperialism, bygge solidariteten med frigjøringsbevegelsenes kamp, avsløre utbyttinga og gi eksempler og retningslinjer for den faglige kampen.

Å utbre Klassekampen betyr å styrke AKP(m-l) som parti på landsbasis. Uten agitasjon og propaganda blir vårt lokale massearbeid redusert til rein økonomisk kamp. Vi vil heller ikke kunne tilføre den lokale kampen erfaringer utenfra. Hva er situasjonen i dag, etter at KK kom i en økonomisk situasjon der grunnlaget for videre drift var sikret? Vi skal gi noen tall:

I 1979 var det gjennomsnittlige netto-opplaget ca. 9300. Dette er antall betalte eksemplarer. Antall lesere er to-tre ganger dette tallet. Vi var klar over at dette netto-opplaget var større enn vi kunne rekne med i 1980, pga. et oppblåst

og noe ustabilt abonnements-tall under innspurten i jubileumskampanja. Budsjettet ble derfor først bygd på at vi skulle klare å holde et netto-opplag på ca. 8500 eksemplarer, og gå med et brukbart driftsmessig overskudd.

Regnskapsresultatet for årets fire første måneder viser at vi ligger an til et halvårsresultat der netto-opplaget bare er på 8000 eks. pr. dag. Dette skyldes både ab. nedgang og svikt i vårt eget løssalg. Økonomisk betyr ab. svikten mest. Målsettinga for løssalget har vært at det gjennom avisas egne kommisjonærer skal selges 2600 aviser pr. uke på landsbasis, mest som lørdagssalg. Dette er under 1000 under fjorårsresultatet og minst to tusen under løssalget av ukeavisa i 1973-76.

Resultatet første halvår er ca. 1750 ex. pr. uke! Og vel og merke: i mange fylker er det et fåtall svært aktive kommisjonærer som holder tallene oppe. Særlig stor har svikten vært i de største byene. Dette er et elendig resultat, og skyldes kort og godt at KK-salget har vært nedlagt i svært mange byer, bygder og boligstrøk. Arbeidsplass-salget har med unntak av noen få steder, nærmest ikke eksistert. KK-distribusjonen opplyser at det nå bare har gått ut ca. 100 ex. mer av torsdagsavisa, som inneholder mye faglig stoff, enn det gjør på en «vanlig» hverdag. Det typiske er at det overhodet *ikke drives arbeidsplass-salg.*

I fjor vinter ble det rettet en helt riktig kritikk mot Klassekampen for å neglisjere kampen på arbeidsplassene. Denne kritikken ble tatt til følge: det ble opprettet en faglig redaksjon og omfanget av stoffet ble kraftig utvidet. Desto verre er det at vi i dag ikke når ut til stort fler enn abonnentene med torsdags-avisa.

For å stille vårt eget løssalg i relieff:

Vi sprer også avisa gjennom Narvesen. Der går ut vel 2800 ex. i *uka*. Det er over *målsettinga* for vårt eget salg, og mer enn tusen over det gjennomsnittlige salget vi faktisk har hatt første halvår 1980. Nå det gjelder abonnement var *målsettinga* ved begynnelsen av året å holde et gjennomsnitt på 6950 dagsavisabonnenter og 1300 på lørdagsutgava. Resultatet første halvår var 6600 på dags-avisa og 1400 på lørdagsavisa. Tendensene peker nedover og det er den vi til høsten er nødt til å snu.

Det finns unntak. Det finns fylker der abonnement-stammen har gått lite ned. Vi har steder som Sandnessjøen, som i februar solgte 284 aviser. Det var over salget i fylker som Finnmark, Troms og Østfold! Men såne unntak bare bekrefter regelen om at KK-arbeidet denne våren har vært nedlagt i partiet i store deler av landet.

Vi skal ikke her legge størst vekt på at denne svikten på sikt betyr økonomiske problemer på ny for KK. Avisa har f.eks. blitt nødt til å skjære ned på utgiftsbudsjettet for resten av året fordi de fire første månedene viste et mindre underskudd. Med en liten oppgang til høsten rekner KK med å kunne balansere utgifter og inntekter. *Fortsetter den nåværende neglisjeringa av KK-arbeidet i partiet, vil imidlertid problemene raskt bli store.* Økonomisk sett er det viktigste å sikre et permanent arbeid med abonnementsverving og jobbe for å hindre frafall. Husk at en ny kvartalsabonnent er verd 75 solgte aviser.

Men hovedsaka nå er likevel ikke økonomien. Poenget er jo nettopp at KK kan komme ut som dagsavis med relativt beskjedne målsettinger mht. vårt eget arbeid. Ja, avisa ville til og med gå med et bra *overskudd* som kunne brukes til ekspansjon og forbedring dersom målsettingene ble sånn noenlunde oppfylt.

Hovedproblemet er politisk:

Vi når ikke ut nok. Avisa brukes alt for dårlig i partiarbeidet. Resultatet er at

vi ikke påvirker folk til å bli sympatisører av et revolusjonært parti, vi endrer ikke folks syn på Sovjet og slår ikke bort illusjonene om den demokratiske velferdsstaten Norge. Nei, vi reduserer oss sjøl til tamme lokale AKPere som i beste fall blir kjent for å drive bra og nyttig lokalt arbeid.

Å verve abonnenter og selge Klassekampen er en del av vårt eksterne arbeid som kommunister. Det trengs ingen enorm innsats. Det trengs et fast planlagt arbeid. Omfanget og formen på dette må diskuteres lokalt. Men det vanlige og typiske må bli: *der hvor det fins kommunist-er, der fins også avisa Klassekampen.*

Det fins utvilsomt steder som har hatt distribusjonsproblemer eller andre praktiske vansker. Men hovedsaken er at det har utvikla seg et høyre-avvik i synet på kommunistenes propaganda- og agitasjonsarbeid. Eller hva skal vi kalle det når det rapporteres at det enkelte plasser fins faglige tillitsmenn, kjente som AKP-ere, som ikke vil selge avisa av hensyn til »sitt arbeid i fagbevegelsen». Eller når det kommer fram at partimedlemmer på en jern&met. bedrift først nektet å dele ut KK's tariff-flak fordi en partioppfordring om å stemme nei ville »splitte folka på jobben». Eller når kameratene i en bydel utelukkende driver internt arbeid, litt 1.mai mobilisering, og ikke synes sammenbruddet i KK-salget er et stort politisk problem?

KK-arbeidet er *eksternt* arbeid, en del av vårt massearbeid, det påvirker folk

med propaganda og agitasjon, det skaffer partiet flere allierte og sympatisører. Det er en del av det kommunistiske arbeidet på jobben og i boligstrøket - men nå blir det i liten grad gjort.

Vi oppfordrer kameratene til å tenke over denne situasjonen og laga til å diskutere mulighetene på sitt sted og sørge for elementære tiltak som kan få det nødvendige arbeidet på fote. På grunnlag av konferanser med KK-ansvarlige i distriktsstyrer er det laga retningslinjer for parti-

ets KK-arbeid. Disse er sendt til alle distriktsstyrer, underdistriktsstyrer og lagsstyrer. Målsettingene for arbeidet fins også lokalt. Dette er nødvendig materiale når laga skal drøfte sitt KK-arbeid.

Og til slutt: Sørg for at den politiske begrunnelsen for KK-arbeidet preger diskusjonene.

KK-ansvarlig i SKAU.

VEDTAK OM KAMERAT TIDLIGERE DS-FORMANNEN I OSLOs ROLLE I ARBEIDET MED SKs BERETNING

1. Kamerat tidligere DS-formann var med på å behandle og stemte for SKs forslag til beretning i oktober 1979.

Han fremma alvorlig kritikk av beretningsforslaget i januar 1980: »...Tendensen til overfladisk oppsummering i beretningsutkastet Til sammen ser jeg tendensene jeg har beskrevet i denne artikkelen som en trussel mot enheten i partiet og mot bra ting i den nåværende partilinja». (Artikkel i Fram for partiet nr. 1 1980).

På grunnlag av dette valgte PU i februar han enstemmig (med hans egen stemme) inn i SKs beretningskomite. Dette var for at han skulle få alle demokratiske muligheter til å argumentere for sitt syn både for SK og for alle partimedlemmer.

I beretningskomiteen har han møtt på ett møte og ellers ikke deltatt i arbeidet.

I denne perioden har han kritisert beretninga på møter i Oslo.

Ut over ei knapp side i en artikkel i Tjen Folket for juni 1980 har kamerat tidligere DS-formann ikke laga noen skriftlig kritikk av beretninga i hele denne perioden.

Dette beklager SK.

2. På det eneste møtet i beretningskomiteen han deltok, blei det enstemmig vedtatt at tidligere DS-formann skulle skrive ned sin kritikk til SK-møtet.

Han kom ikke på møtet og laga ingen skriftlig kritikk.

SK kritiserer at kameraten har brutt dette vedtaket som han sjøl har stemt for.

At kameraten ikke nytter muligheten til å fremme sitt syn, hemmer demokratiet i partiet og gjør det vanskelig for medlemmene å løse de politiske motsigelsene.

3. SK oppfordrer kamerat tidligere DS-formann til å legge sin kritikk ved det nye beretningsutkastet. Han får frist til juni med å skrive den ferdig.

Enstemmig vedtatt.
MERKNAD FRA SKAU TIL

PKT. 3 I SK VEDTAKET

På grunn av den korte tida mellom SK-møtet og utsendinga av beretninga blei det ikke mulig å be kamerat tidligere DS-formann å lage en kritikk av det nye beretningsforslaget.

Kameraten er nå bedt om å lage denne kritikken til dette nummeret av TF.

SKAU.

REPLIKK OM STREIKESTØTTE

Olaf fra Sentralkomiteens Faglige utvalg har en artikkel i mai TF om oppsummering av aksjonene i vinter. Den inneholder mange fornuftige og interessante synspunkter, men Olaf er svært overflatisk og ensidig når han skal forklare hvorfor det ble drevet så dårlig støttearbeid for streikene i vår. Han sier: »Årsakene er mangfoldige. Det er etter min mening åpenbart at den feilaktige nedprioriteringa av det faglige arbeidet i partiledelsen er en viktig årsak. På den andre sida er det også viktige objektive vilkår som er endra. Det er f.eks. hverken mulig eller ønskelig å gire om hele partiet i streikestøttearbeid slik det delvis blei gjort tidligere. Uansett, så går det an å gjøre en bedre jobb enn det som har vært gjort i det siste.»

Vi er enige om at SK har prioritert det faglige arbeidet for lavt. Men det blir

for lettvinnt å vise til *det* i alle sammenhenger. I vår diskuterte jeg støttearbeidet for rørleggerne, bussarbeiderne og de andre streikende med Olaf, og han og jeg ble enige om hvordan vi skulle legge opp arbeidet. På forslag fra Olaf gikk vi inn for at våre partikamerater i bygg skulle ha som særskilt oppgave å sikre støtte til rørleggerne, og at metoden blant annet skulle være å få vedtatt ekstrakontingent gjennom foreningene. Så vidt jeg veit svikta dette opplegget totalt. Her er det flere muligheter. Det er mulig at forslaget til Olaf, som jeg støtta på vegne av SK, var urealistisk. I så fall bærer både Olaf og jeg vår del av ansvaret. Dersom det var ei riktig linje, er det mulig at våre folk i bygg ikke gjorde jobben sin, eller at FU undervurderte vanskene med å gjøre det på den måten. I så fall hører det med i oppsummeringa.

Pål L.

VEDTAK I AKERSHUS DS PLENUMSMØTE, Juli 1980

DS har hatt plenumsmøte der parti-krisa blei diskutert, med en kamerat fra SK tilstede. DS vil slå fast at vi slutter oss til SK's syn på situasjonen i partiet i dag, nemlig at høyrefeil utgjør en hovedfare for partiets videre utvikling som et kommunistisk parti. Vi vil særlig understreke nødvendigheten av å slåss mot utopiske ideer om sosialismen og forslag om å oppløse den demokratiske sentralismen i partiet. Vi ser også neglisjeringa av KK-arbeidet som et viktig høyre-avvik.

DS vil forsvare enheten i partiet og drive aktiv propaganda mot fraksjonisme.

Vi mener at tillempinga av og konsolideringa av kampen mot disse høyrefeila må tillegges stor betydning, for å unngå »de harde slags metode» og for å la demokratiet fungere. DS vil derfor gå i spissen for å arrangere konferanser på alle nivåer i distriktpartiet der DS forklarer sitt syn på høyrefeila og partisituasjonen, og hvor konferansedeltakerne får full anledning til å komme med kritikk av ledende organer, særlig DS og SK.

Akershus DS.

VEDTAK FRA DISTRIKTSSTYRET I HORDALAND OM STÅA I PARTIET

Det er fortsatt krise i partiet og her i fylkespartiet. Analysen foran og på årsmøtet har fortsatt gyldighet. Det gjelder *årsakene* til krisa: Ytre forhold,

f.eks. utviklinga i Kina, Vietnams angrep på Kampuchea, fyrtårnet i Europa som forsvant, alt dette gir en viktig bakgrunn. De indre forholda er viktigst: Subjektivist-

iske planer, over-sentralistisk planleggingsmodell, svekking av grunnorganisasjonenes sjølstendighet og slagkraft, store svakheter i det demokratiske livet i partiet.

I stikkord gir dette hovedårsakene til partikrisa. Vi viser ellers til Årsmøteheftet med beretninga som gir en mer utførelseende analyse.

Et første skritt var å analysere disse feila. Men korrigeringa, kampen mot krisa, vil gå i faser og ta tid. Gale linjer skal erstattes med rette, oversentralisme skal erstattes med lokal sjølstendighet og lokalt initiativ, og ikke minst med rett sentralisme og planlegging.

Årsmøtet vedtok å prioritere den eksterne kampen over de interne diskusjonene. Faglig, kvinne og anti-imperialistisk arbeid skulle prioriteres på topp. Diskusjonene omkrisa i partiet skulle drives videre som en underordna oppgave nært knytta til utviklinga av den eksterne kampen. Dette synet blei lagt fram for avdelingene gjennom formannskonferanser.

Tida etter årsmøtet har vist at vi har vunnet viktige framganger spesielt på det faglige området. Det er også mye positivt å trekke fram på de andre prioriterte områdene. Ei grundig oppsummering av dette får komme seinere.

Det er DS si oppfatning at det var rett av årsmøtet å prioritere den eksterne kampen. Når det er sagt vil DS kritisere seg sjøl og arbeidsutvalget fordi vi ikke forsto betydninga av å utvikle diskusjonen om krisa i partiet:

- Det har vært sommel og rot med utskrivinga av beretning og vedtak fra årsmøtet.

- DS vil også kritisere seg sjøl for ikke å ha brukt landsmøtediskusjonene til å drive på viktige motsigelser i partiet.

- Kort etter 8.mars diskuterte DS det som skjedde i samband med kvinnedagen, og fatta vedtak på flere viktige spørsmål. Det kritikkverdige er at DSau ikke har sendt ut vedtaket.

I tida etter årsmøtet har DS ikke tatt initiativ eller deltatt direkte i debatten om krisa i partiet. Resultatet er at diskusjonen har blitt forvist til krokene. DS har ikke ledet diskusjonene, og store motsigelser har kunnet vokse fram uten at det har blitt tatt kamp på disse.

La oss trekke noen tråder:

1. Første fase i krisediskusjonen var en kamp for retten til å være uenig. Det viktigste vi oppnådde var å løse opp, stille mange nye spørsmål og se fordomsfritt på gamle sannheter.

2. Årsmøtet gjorde et rett vedtak om å prioritere eksternt over internt.

3. DS forsto ikke betydninga av å prioritere og utvikle krisediskusjonen - manglende ledelse og manglende dokumenter. DS har derfor ikke klart å praktisere en korrekt sentralisme, og da blir det heller ikke noe reelt demokrati.

DS trenger avdelingenes hjelp til å utvikle en korrekt demokratisk sentralistisk praksis.

Samtidig vil DS advare mot alvorlige høyretendenser i partiet. Høyretendensene har et stadig klarere politisk innhold og dukker opp på mange områder.

Høyretendensene fins på alle nivåer i partiet som mindretallsstrømninger. Vinner disse strømningene fram i partiet vil det bety at AKP(m-l) går i oppløsning eller slutter å være et kommunistisk arbeiderparti.

Det er DS si oppfatning at de viktigste høyretendensene står på det ideologiske området - i synet på revolusjon, sosialisme, klassestandpunkt, betydninga av partiet og i tendensene til oppløsning av partinormene, lite eller ingen studier, desorganisering som ytrer seg som få møter, dårlig oppmøte, lite organisering om oppgaver osv.

Arbeidsviljen og disiplinen i avdelingene er mer laber, noen få aktive må trekke lasset mens en del får gå i passivitet.

Men det fins også høyretendenser på

andre områder:

- Synet på taktikk og arbeid i fronter.
- Vurdering av sosialdemokratiet. 1.mai ytra det seg på minst to måter: overdreven tro på enhet med samorg på et rett grunnlag og eksemplet fra Porsgrunn.
- Tendensene til høyre og økonomisme i det faglige arbeidet.

Hva må gjøres?

Hvordan skal vi oppnå ei korrigering av de feila som var den viktigste årsaken til krisa og de feila av høyrekarakter som har styrka seg den siste tida?

Eller for å stille det positivt: Hvordan skal vi sammen skape et parti med åpen, konstruktiv og stimulerende diskusjon om sosialismen i Norge, om de strategiske måla såvel som lokalpolitikk og linjer for klassekampsakene? Hvordan skal vi sikre levende demokrati og lokal sjølstendighet samtidig som vi opprettholder det som er sjølve formålet med et kommunistisk parti, en generalstab for klassekamp og revolusjon?

DS tror at medlemmene ønsker diskusjon og tiltak som kan motvirke både den gale sentralismen og utvikle rette linjer i kampen mot desorganisering og liberalisme.

DS mener at en åpen diskusjon om krisa og høyretendensene vil utløse resursene som medlemmene utgjør. En slik diskusjon, ført konkret og i kameratslige former og med det felles mål å styrke partiet, vil være en forutsetning for å komme videre i kampen mot partikrisa.

I tråd med dette har DS vedtatt følgende tiltak:

UTTALELSE FRA TRØNDELAGE DS

3. Fra behandlingen av høyre. Vedtatte forslag og forkasta forslag.

(11) Partiet må få en redegjørelse om utviklingen i bevegelsen i Europa.

Enstemmig.

1. DS og representantene for DS vil stille på avdelingsmøter og få i gang kampen mot partikrisa og høyretendensene. Dette kombineres med undersøkelser på ståa mht. utmeldinger osv.

2. Sommerleirene vil bli brukt til å reise i hvertfall en, del av de prinsippdiskusjonene vi trenger (om sosialisme i Norge, om forskjellen mellom sosialisme og kapitalisme osv.)

3. Til høsten vil DS avholde en kaderkonferanse der oppsummering av krisediskusjonen og hvor langt vi er kommet blir sentral.

4. Solrenning skal prioriteres opp slik at det igjen kan bli et forum for krisediskusjonene.

5. DS vil ta tiltak for å få omorganisert noen avdelinger som er lite gunstig organisert i forhold til kampsaker og masser. (Som eksempel kan nevnes at det diskuteres å opprette en avd. ut fra miljøkampen.)

6. DS vil legge stor vekt på at mulighetene til rekruttering utnyttes. Gode studier sirkler blir ofte en politisk vitamininnsprøytning for kameratene som leder de og sjølsagt også en resurs.

DS vil understreke at behovene mht. disse i hovedsak interne tiltakene vil variere fra avdeling til avdeling. Målet for alle avdelingene må være: Fjerne feil som hindrer oss i å utnytte de store mulighetene som ligger foran oss og til å delta mer aktivt i Klassekampen.

Kameratslig hilsen DS.

(24) DS har diskutert den politiske situasjonen i partiet og høyre-venstre-strømninger. Vi mener i dag å kunne summere opp følgende tendenser:

1. Siden oppgjøret med høyreavviket i 1975 har partiet gradvis utvikla en politikk med overslag i venstreretning. Dette avviket er ikke oppsummert og vi vil ikke ta standpunkt til når dette avviket nådde sitt høydepunkt eller hvor langt vi er kommet i korrigeringa av venstrefeil: Det er dokumentert at partiet fortsatt er plaget med venstristiske feil på flere områder.

SK må kritiseres for ikke å ha ført kampen mot venstre systematisk. SK må sikre at venstre i perioden oppsummeres skikkelig i forbindelse med beretningsdiskusjonen.

2. Situasjonen i dag er likevel ikke først og fremst prega av venstrefeila, men høyreavvik som kan registreres på både det politiske og organisatoriske område.

På grunnlag av de foreløpige undersøkelserne vi har gjort kan vi slå fast at høyreavviket gir seg uttrykk i bl.a. at det er reist spørsmål om å revidere grunnleggende ideologiske linjesaker som bl.a. partiets ledende rolle, den demokratiske sentralismen, partinormene på en rekke områder. Det kommer og til uttrykk i prioriteringa av kampen mot sosialimperialismen og det lavere nivå på antiimperialistisk arbeid generelt. I det faglige arbeidet har vi tidligere kritisert tendenser til å nedtone partiarbeidet på arbeidsplassene. Dette mener vi og må karakteriseres som en høyrestrømning.

DS mener utviklinga utgjør en stor trussel mot partiets enhet. Det alvorligste

er angrepet på partinormene, partiets ledende rolle o.l., såvel i praksis som i den teori som er under utvikling. DS er delt i synet på hvilke øvrige politiske linjer som representerer høyre, og mener derfor diskusjonen må ta felt for felt.

3. Om årsakene til høyreavviket vil vi peke på:

a) Uløste problemer fra venstresekterismen har bidratt til mistillit og oppløsning på to måter:

- for det første har det blitt mulig å gå for langt til høyre fordi vi ikke har visst hvor langt vi har kommet i korrigeringa av venstresekterismen.

- for det andre har det blitt mulig å vende partiet ryggen fordi ledelsen ikke har drevet kampen mot venstresekterismen systematisk.

b) At feila i partiledelsens arbeid, både på KK og økonomien (som nå er retta opp) og i kaderpolitikken og i praktiseringa av den demokratiske sentralismen, har bidratt til å undergrave tilliten til ledelsen og til at mange forkaster partinormene, slik at det har utvikla seg farlige oppløsningstendenser.

c) At påvirkninga fra arbeideraristokratiet og andre borgerlige krefter har økt. d) At partiets klassesammensetning har utvikla seg ugunstig. e) At partiets skoloring i marxismen-leninismen har avtatt og at det ikke har vært grundige studier i partiet på flere år. f) Problemene i den internasjonale kommunistiske bevegelsen, særlig rundt Kina og Albania.

UTTALELSE FRA AKP(m-l) RØROS ANGÅENDE LANDSMØTET

Denne uttalelsen er vedtatt ved avstemning blant medlemmene i et underdistrikt i midt-Norge. Bakgrunnen er misnøye med SKs beretningsforslag som er grundig vurdert i avdelingene. Vi er også misfornøyde med den måten som ledende partikamerater har besvart kritikk på i

internbladene (P.S. i TF, Øf n i KK m.fl.). Vi mener at partiet er inne i ei krise i den forstand at SK har gått i spissen for en del feil, at korrigering av disse feila må skje raskt for at ikke partiet skal miste mange bra folk. Men SK later til å ha vanskeligheter med å forstå den

stort sett korrekte kritikken som blir retta mot dem siste 3/4 år bl.a. i TF. Vi sender denne uttalelsen til internbladene for å gjøre det klart at det ikke bare er enkeltkamerater som er svært kritiske til SKs politikk på en del felter. Uttalelsen tar også opp et par saker om faglig politikk og SKs forhold til grunnorganisasjonene i distrikta som har vært lite oppe i debatten til nå, så vidt vi veit. Vi oppfordrer andre avdelinger og underdistrikter til å markere synet sitt på liknende måte fram mot LM.

LINJEKAMPENE I PARTIET

SK er kritisert hardt og mye de siste åra for å ha drukna grunnorg. i masse direktiver, datoplaner og stadig vekslende hovedoppgaver. Dette er det tatt sjølkritikk på i beretningsforslaget. Det har vært en «feil planmodell». Denne kritikken har blitt utdypet av flere innlegg i TF siste 3/4 år der SK kritiseres for idealistisk planlegging og «gigantomani» i planleggeinga. I august nr. av TF blir det helt riktig pekt på at baksida av denne medaljen med dato-kjør og stadig vekslende hovedoppgaver, er at det ikke eksisterer noen langsiktig plan for utbygging av partiet geografisk eller bransjemessig. I hvertfall har ikke vi fått føle noen sann plan. Dette er en alvorlig svakhet som fører til at spontanismen rår i partibygginga.

Et forhold til viser at dette dreier seg om noe mer enn «feil planmodell»: Såvidt vi veit er SK kritisert i lengre tid fra mange hold for å trekke for mye ledende kader inn i sentralt/byråkratisk arbeid (gjelder vel særlig Oslo). Enkelte plasser skal dette ha tatt livskrafta fra avdelingene.

Vi trur det ligger en spesiell slags feil tenkning bak den tilsynelatende «ideologisk nøytrale» planmodellen til SK: Nemlig en ganske konsekvent undervurdering av grunnorganisasjonenes betydning i partiarbeidet. Altså en vanlig borgerlig

byråkratisk feil. Vi skal komme tilbake til åssen dette har slått ut i manglende undersøkelser fra SKs side. Først noen andre saker:

Vi kjenner til at mange bra kamerater har meldt seg ut av partiet siste år. Om dette sier beretningsutkastet ingenting. Det er reist flere rehabiliteringssaker av kamerater som er råttent behandla i partiet. SK har til og med annonsert i TF etter kamerater som vil ha sanne saker reist. Omfanget av sann råtten kaderbehandling og årsaken til disse utmeldingene er svært overflatisk behandla i beretningsforslaget. Vi synes det er skremmende at SK ikke viser større bekymring for medlemmenes ve og vel, at dere ikke går grundigere inn på mulige årsaker til disse kaderproblemene i beretninga. Vi er av den oppfatninga at den nevnte nedvurderinga av grunnorganisasjonene sammen med dårlig behandling av enkeltkader (og særlig av kader i opposisjon) peker på en viktig årsak til krisa i partiet: En partiledelse med store byråkratiske feil som har undertrykt partidemokratiet. Ei nødvendig forutsetning for et levende partidemokrati er levende grunnorganisasjoner og en partiledelse som legger stor vekt på hva som rører seg i disse grunnorganisasjonene.

Det er ytterligere belegg for at kritikken av borgerlig byråkrati har mye for seg: Både P.S. og Ø1 har kjørt på at «vi ikke må grave oss ned i problemene, at vi må se framover ikke bakover» etc. I desember TF gjengis deler av en uttalelse fra et kaderkurs i Oslo, vi regner med at den uttrykker SKs syn på behandlninga av «partikrisa». Uttalelsen kommer med en advarende pekefinger til de medlemmene som vil til bånns i motsigelsene i partiet, den advarer mot faren for «ultrademokrati» og store partidiskusjoner, og det samme refrenget har vi fått gjengitt av DS kamerater som har vært på besøk til oss.

I lokalpartiet vårt mener vi det er riktig og nødvendig å ta en grundig linjekamp, men ingen har tenkt å trappe ned

det eksterne arbeidet av den grunn. Men vi får inntrykk av at SK er bekymra over utsiktene til å få en slik linjekamp (uten at vi kan forstå grunnen til det). Vi får inntrykk av at nå må SK passe på så ikke partiet sporer av fra SKs planlagte kurs. I et par avsnitt i SKs beretning hører vi også samme melodien: Sk som delvis er av den oppfatninga at det er ytre årsaker som er viktigst når det gjelder partikrise - altså ikke SK sine feil i politikk eller organisering - men forhold i Kina eller Albania eller slikt. Og samme tendens finner vi i avsnittet «ideologisk krise» i beretninga. En debatt om en del sentrale prinsipper i marxismen er «ikke nødvendigvis en dårlig ting», står det. Avsnittet «oser av en åpenbar frykt for at medlemmene skal vende marxismen ryggen - hvertfall viser avsnittet at SK ikke har forstått at det er mange medlemmer som kanskje på grunn av udemokrati og byråkrati ikke har turt å reise spørsmål og tvil om sånne saker tidligere. *At SK ikke har forstått at det er uklok politikk å forsøke å legge lokk på en slik debatt når den endelig begynner å komme opp.*

Disse eksemplene viser en tendens til å ville slå olje på vannet istedet for å utvikle motsigelsene i partiet. Det peker på dårlig forstått dialektikk.

Da vi gikk gjennom debatten i TF for siste 3/4 år fikk vi ytterligere belegg for dette: Vi deler PS sitt syn på at en del av innlegga med kritikk gjør solide overslag. Men det er en stygg tendens i innlegga til PS og Håvard. Og det er at dere er svært vanskelig å kritisere, i flere av svare deres tar dere opp småting, underordna saker og gjør det til hovedsaka. I andre innlegg er svare deres fulle av *formal* argumentasjon uten at du går inn på den politiske *linjekritikken* som blir tatt opp (august TF s.30, okt.Tf s.12-13, s. 19-20, s.22-23, febr. TF s.38.). Videre er det viktig kritikk som dere har latt stå ubesvart (august TF s.21 - 23). Drøyet er likevel kameratene som har laga utkast til prinsipp-program og som er møtt av solid

kritikk, og som nekter å gå inn på en politisk kamp omkring denne kritikken. (Et såkalt argument for dette skal være at den opprinnelige programkomiteen er oppløst, javel men hva med de kameratene som satt der?).

På bakgrunn av dette reiser vi følgende spørsmål: Er det sann at det er gjort et vedtak i SK om at det passer dårlig å få en linjediskusjon og en periode med mye kritikk av sentralen nå? Har i så fall SK tenkt å endre et slikt vedtak utifra at det er i strid med medlemmenes ønsker?

Vårt syn på dette er i alle fall slik: Det står en linjekamp i partiet på såvel programsaker som en del viktige saker som angår partiorganisasjonen. Uansett om SK liker dette eller ikke, så er det et faktum. Ledende SK kamerater går ikke i spissen for å utvikle denne linjekampen. I stedet er de unvikende i TFdebatten og det kan se ut som de forsøker å legge delvis «lokk» på diskusjonen, forsøker å unngå en grundig linjekamp. Vi er glade for at dere utsatte LM noen måneder. Vi synes dere skal sette dere ned i den tida som er igjen for å lytte til den kritikken som er reist, forsøke å utvikle denne kritikken, og i alle fall forsøke å legge av den litt hårsåre stilen vi har sett til nå.

Vi er overbevist om at om dere gjør dette, vil det styrke enheten i partiet. Om dere derimot ikke gjør det, så går vi ut fra at det ikke bare er i vårt underdistrikt at flere bra kommunister vil revurdere forholdet sitt til partiet. (Dette er ingen sleip trussel, det er et beklagelig faktum som vi synes en skal ta hensyn til).

FAGLIG ARBEID PRIORITERT NORD OG NED

I 1975 gjorde partiet opp med et grundig høyreavvik. To av de viktigste konklusjonene vi trakk var 1) At vi styrka classesammensetninga av partiet og classesammensetninga i ledelsen av partiet

på flere nivåer. Og 2) at partiet måtte innrette arbeidet sitt på proletariatet. Vi ser ingen grunn til at disse konklusjonene ikke lenger holder vann. Svikter vi her vil vi før eller seinere ende opp med et revisjonistisk funksjonær parti av SV-typen.

Etter dette, mener vi at fagligarbeidet til partiet har fått gradvis lavere prioritet.

Kampen mot »krisa på arbeidsplassene» hadde topp prioritet på årsplanen før krakket i KK og partiøkonomien kom. Vi støtter at partiet da la seg i sælen for å berge KK. Men hvor blei det av krisa på arbeidsplassene. Den var vel ikke slutt i 1979?

Vinteren 1979/80 har vi hatt de største faglige kampene i landet på mange år. Aldri har opposisjonen mot LØ vært større. Men ikke et ord har vi hørt fra SK om å endre prioriteringene, hive på mere køl i den faglige kampen. Derimot får vi en direktivbunke om solidaritetsarbeid for Kampuchea og jobbing på Svalbard. Vel og bra det med Kampuchea, men hva med å stikke fingeren i bakken?

I alle fall i de siste 2 åra har den politiske prioriteringa til partiet slik den er uttrykt i årsplaner og utkjør i rutinene vært sånn at vi har måttet bryte anvisningene i årsplanene for å få satt av kamerater til å jobbe med arbeidsplass saker og fagforeningspolitikk.

Hvordan skal vi da kunne utvikle en bedre faglig politikk, enn si rekruttere proletarer og bedre classesammensettinga av partiet. Det måtte i så fall være ved å forlite oss på politiske utspill fra partisentralen (tariffoppgjør og datarevolusjon etc). Men, det holder jo ikke kamerater.

Vi kan ikke forstå annet enn at det har skjedd en opplagt nedprioritering av partiets faglige arbeid i perioden siden siste LM. Siden det er SK som har kontroll med hvilke planer, prioriteringer og direktiver som går ut til avdelingene, er det SK som må stå som underskrivere for denne nedprioriteringa. Derfor følgende spørsmål til dere:

Hva er begrunnelsen for å prioritere ned det faglige arbeidet?

Har det blitt reist kritikk fra faglig-avdelinger eller kamerater mot ei sånn nedprioritering? Hvorfor har dere i så fall ikke lytta til og tatt konsekvensen av en slik kritikk? .

Hva har dere tenkt å gjøre for å korrigere disse feila?

FRAMGANG I LOKALPOLITIKKEN - PÅ TROSS AV PARTIETS ÅRSPLANER

I et utkantdistrikt som vårt, er det umulig å oppnå framgang for partiet uten at medlemmene bruker mesteparten av tida si til massearbeid i lokalmiljøet, i fagforeninger, idrettslag etc. Tidligere fulgte vi lojalt de sentrale partiplanene. Resultatet var mye sekterisme og lite framgang. Dette skyldes ikke bare dårlige partiplaner. Men de siste to åra må vi tilstå at partiet på plassen ganske systematisk har latt være å følge prioriteringene i de sentrale utkjøra. I stedet har vi konsentrert oss om å bygge opp en gjeng med kommunister som jobber langsiktig og systematisk innafør de forskjellige masseorganisasjonene. Vi har nok ikke vært flinke nok til dette, men de forsøka vi har gjort har i alle fall fått en del hard medfart fra DS pga. »brudd på årsplan» etc.

Imidlertid er det denne lokale sjølstendigheta som har gjort det mulig å få inn representant i kommunestyret, få til ganske brei støtte blant ungdommen og brukbare framganger i det faglige arbeidet. Hadde vi »lojalt» fulgt partiplanene fra sentralen, hadde resultatene vært dårligere på disse feltene.

Da blir spørsmålet vårt. Så lenge dette sikkert gjelder fleire distrikter enn vårt - har SK gjort noen undersøkelser i grunnorganisasjonene og spesielt mindre distrikter om åssen partiplanene har fungert? Gjør dere slike undersøkelser systematisk? Er det mulig å lede riktig

uten å ha grundig kjennskap til situasjonen i et representativt utvalg av grunnenheter?

Vi har i det minste ikke sett noe til dere.

KONKLUSJON

Vi har ikke gitt SK særlig mye ros. Plassen tillater det ikke, og det er ikke ros som trengs først og fremst nå. Vi støtter fullt ut DS i vårt distrikt som har avvist

SKs beretningsforslag som utilstrekkelig. Vi har her gitt en del av begrunnelsen for dette.

Vi mener det er et berettiget krav at SK kamerater nå raskt er frampå i internbladene og svarer på kritikk som vi har reist her - og kritikk som står ubesvart fra tidligere.

20.05.80
AKP(m-l) Røros.

KORT KOMMENTAR TIL UTTALELSEN FRA RØROS

1. Dere gir en ensidig og overflatisk vurdering av spørsmålet om utmeldinger og rehabiliteringer. Ei utmelding kan skyldes feil i partiet, men det er ikke nødvendigvis slik. Om folk går tilbake politisk eller blir uenige i partiets strategi må det nødvendigvis føre til utmeldinger. Partiet har også gjort feil som har ført til utmeldinger. Derfor må sakene analyseres konkret og ikke overflatisk, slik dere gjør. Tallet på utmeldinger er ikke stort. Vi har vurdert og vurderer noen krav om rehabilitering av folk som har vært eller mener seg dårlig behandla. Men det er ikke et stort antall saker. Partiledelsen har gjort feil i kaderbehandlingen i perioden, men partiledelsen har også beskyttet enkeltmedlemmer mot dårlig kaderbehandling på distrikts- og avdelingsnivå. Det finnes ei rekke tilfeller av at partiledelsen har slått end på misbruk av vedtektene mot enkeltmedlemmer i landsmøteperioden.

2. Det eksisterer en plan for langsiktig organisatorisk og bransjemessig utbygging, og det er oppnådd en rekke resultater i forhold til denne planen i landsmøteperioden., ikke minst i utbygging av distriktsledelser over hele

landet. Direktivet om Svalbard representerer en flik av denne planen. Det riktige å si er at denne planen ikke har vært fulgt opp skikkelig og at det har vært misforhold mellom politiske og organisatoriske planer.

3. Det er fatta vedtak i SK om at diskusjonen om feil og svakheter i partiet skal knyttes til beretningsdiskusjonen og landsmøteforberedelsene og at vi ikke ønsker noen egen kritikk-kampanje. Seinere har SKs politiske utvalg åpna for en stor partidiskusjon om et stort antall politiske og organisatoriske emner. Et vedtak av den typen dere antyder har ikke vært fatta og dersom noen har gitt dere inntrykk av at det fantes et slikt vedtak, så er dere blitt feilinformert.

4. Dersom dere ikke har fått noe fra partiledelsen om den faglige kampen vinteren 1979/80 må det bero på en feil i distribusjonen. Kort etter direktivet om Kampuchea-arbeidet sendte SKAU ut et skriv om tariffoppgjøret som var utarbeida av SKs faglige utvalg. På møtet i SKs politiske utvalg i vår ble det vedtatt en uttalelse om den faglige kampen. Den har stått i Tjen Folket.

5. Når det gjelder prioriteringa av det faglige arbeidet forøvrig er det drøfta i SKs beretning.

6. Det hører vel med i bildet av forholdet mellom det lokale arebidet og de sentrale planene at valgkampen på Røros fulgte den politiske linja, taktikken og planen som ble lagt opp sentralt? Eller mener dere at dere brøyt med den sentrale valgkampplanen og at det var grunnen til framgangen i valget?

7. Den forrige årsplanen ble lagd på grunnlag av undersøkelser i et representativt utvalg av grunnorganisasjoner, partidistrikter og utvalg og en reiserunde til disse organene. Den nye årsplanen blir forberedt på grunnlag av et høringsdirektiv til *alle* partistyrer. Vi vil sette pris på om Røros UDŞ (og andre for den saks skyld) gjennomførte en *konkret* kritikk av årsplanen 78-80. Det ville vi lære en hel del av. Hva var bra ved planen? Hva var dårlig?

For SKAU,
ah.

VEDTAK FRA ANTI-IMP. AVDELING I HORDALAND

1) Det er med uro vi har fulgt utviklinga av den politiske linja til partiet den siste tida. Dette gjelder vurderinga av den internasjonale situasjonen, vurderinga av forholdet mellom supermaktene og særlig synet på NATO. Denne uroen har egentlig eksistert ganske lenge, men har sterkest kommet fram i forbindelse med programdiskusjonene.

2) Slik vi ser det er partiet »på gli» i NATO-spørsmålet. Offisielt sier vi fortsatt nei, men i realiteten sier vi et ullent ja. I hvert fall er det mange som oppfatter det slik. Konsekvensen er at vi mister tiltru og svekker fronten mot Sovjet. Det uklare NATO-standpunktet har også fort til mye frustrasjon blant parti-medlemmer.

3) Vi synes ikke dette spørsmålet har blitt forsvarlig behandla i partiet: NATO-spørsmålet er *ikke* skikkelig diskutert i avdelingene - likevel har propagandaen feks. i Klassekampen endra seg nokså mye. Nå krever vi avklaring.

4) Slik vi ser det eksisterer det i partiet en sterk tendens til å gå bort fra 3.verden-teorien. I følge 3.verden-teorien stammer krigsfaren fra rivaliseringa mellom de to supermaktene. Dette er fortsatt riktig. De to programutkastene gir inntrykk av at

krigsfaren stammer fra Sovjet alene. Det er feil.

To eksempler:

- I utkastet til prinsipp-program blir ordet sosialimperialismen brukt flere steder der det burde stå imperialismen. »I fronten mot sosialimperialismen tar og patriotiske leiarar....» (s.3, 5 spalte siste avsnitt) og »Den tredje verda er hovudkrafta i kampen mot sosialimperialismen» (s.3, 6 spalte, siste avsnitt).

- I utkastet til arbeidsprogram blir kampen mot USA-imperialismen praktisk talt ikke nevnt.

Dette gir uttrykk for ei *under-vurdering av USA-imperialismen*. Resultatet er et uklart NATO-standpunkt som i verste fall er et ja.

5) Vi er enig i at Sovjet i dag er den mest aggressive supermakta. En krig mellom de to supermaktene vil likevel være en urettferdig krig. Situasjonen kan dessuten endre seg raskt.

Vi mener derfor at:

a) Partiprogrammene og propagandaen må ha en skarpere brodd mot USA-imperialismen

b) Partiet må ta et klart standpunkt mot NATO.

MASSELINJA OG LITT TIL!

Jeg sier ifra med en gang, dette er et usaklig innlegg. Men noen kan kanskje lære noe av å lese det alikevel. Jeg er blant dem som nesten ikke gidder å lese KK lenger, som har en god del aversjoner mot AKP og hele måten partiet jobber på. Jeg skriver nå dette innlegget, så AKP er tross alt det eneste partiet jeg har tillit til.

Er stort sett enig med Henry B. i sitt innlegg i oktober TF. Han sier bl. annet at det mest sentrale problemet i partiet for tida er *masselinja*. Dessuten - noen få personer i og rundt partiledelsen har for stor makt.

Noen eksempler:

En jeg kjenner som har hatt nær kontakt med partibedriftene sa for et års tid sida: Jeg har helt slutta å bruke de korrekte kanalene for å få tatt opp spørsmål. For det første tar det for lang tid, for det andre kan det godt hende at jeg aldri får svar. Det eneste som nytter er å gå til folk du veit har innflytelse og kan avgjøre ting raskt.

Jeg blei rasende og sa at det var å kapitulere fullstendig og ikke tru på demokratiet vårt. Det betyr jo i virkeligheten at det bare er folk som er »inside» som kan få realitetsbehandla ting.

Osånn har jeg fått erfare at det er. Jo lenger unna SK du befinner deg, jo mindre sjanser har du for å bli hørt. Dette går mest ut over uorganiserte og vanlige partimedlemmer. En arbeider som bruker flere helger på å skrive innlegg til KK og som ikke får det inn og heller ikke får svar med forklaring på hvorfor, han skriver sjølsagt ikke flere innlegg.

Et vanlig partimedlem som har tatt seg fri fra jobben for å diskutere en viktig sak med noen som blir sittende og vente i timesvis, mens de opptatte og viktige herrene (for det er de som regel) fullstendig har glemt, ja han eller hun gir også opp etter å ha opplevd lignende ting en del ganger.

Mener jeg med dette at parti-bedriftene skal være et slags servicekontor som kjekt og greit ordner opp? Sjølsagt ikke. *Feilen er at for få avgjør alt for mye. Oss andre er oppdradd til usjøl-stendighet.* Det er derfor det blir som H Berg sier i innlegget sitt: Det indre parti-arbeidet er sløvende, rutinemessig, sektersk og uten virkelig debatt.

Vi må rette søkelyset på *kaderfostring og masselinje*. Når folk får oppgaver må de få stor frihet til å legge opp hvordan de vil løse den. Men partiet må ikke være likegyldig til hvordan det går. *Kontroll og anerkjennelse* er viktige ting i den sammenheng.

Grovt skjematisk tror jeg feilen i 76-77 var at folk ikke fikk lov til å utføre oppgaver slik de sjøl, som sto midt oppe i en kampsituasjon, mente var best.

I dag er feilen at folk får gjøre hva de vil. Ingen bryr seg, ingen gir oppgaver. Jeg veit om mange som gjerne vil ha oppgaver. De har kanskje mista litt av trua på seg sjøl, og andre har endra mindre tiltro, så hvorfor ikke da skli over i trygg passivitet og bli der?

Jeg har noen konkrete forslag. Hvis de ikke blir tatt alvorlig, så blir jeg ganske forbanna og fortvila.

1. Det opprettes en KRITIKKSENTRAL i nær tilknytning til partiets ledelse. Hvem som helst i og utafor partiet kan skrive til ei bestemt adresse og kritisere partiet. Dette vil være til stor nytte for partiet, det vil gi partiet en pekepinn om hva massene mener er mest alvorlige feil. Hvor ofte en kritikk går igjen, sier en del. Kritikksentralen er ikke forplikta til å svare på all kritikken, men den må offentliggjøres i KK (feks. 6 ganger i året), hva folk er mest opptatt av. Hva blir mest kritisert av uorganiserte, hva blir mest kritisert av medlemmer (det siste kan forbeholdes TF, hvis det blottlegger mye misnøye innad i partiet). Alle med-

lemmer bør forpliktes til å skrive inn kritikk som massene har ytra, sjøl om de ikke er enige.

2. Det opprettes på samme måte en FORSLAGSSENTRAL.

Jeg har lagt merke til at hver gang jeg skriver en meningsytring til KK, så kommer den inn. Er det derimot et forslag til aksjoner eller liknende, så kommer den ikke inn. Dette er jo litt for jævlig. Det er også grunnen til at de høye herrer alltid kommer med de gode forslagene. Vi andre kommer ikke til. KK-redaksjonen har ikke tid til å ta stilling, DS har ikke tid osv.

Hvis demokratiet utbedres, så kan vi utnytte kreftene våre bedre, trekke med folk, lære av dem, 10-doble innsatsen osv.

En forslagssentral bør være forplikta til å behandle forslaga, eller se til at det riktige organet i partiet tar stilling. Alle bør få svar, evt. også rettleiing og tilbud om hjelp hvis forslagsstilleren vil stille seg i spissen for å gjennomføre forslaget sjøl.

3. Ei god *masselinje* må gjennomsyre alt partiarbeid. Dvs. vi setter prestisjehensyn tilside for å oppnå enhet på konkrete saker. Vi må ha en holdning til våre egne

feil, som bl.a. forplikter til offentlig sjølkritikk for at massene skal ta oss alvorlig. Det er spørsmålet om å *tjene folket* som er vårt mål for arbeidet. Undertrykking innad i partiet må ikke tillates. Den som undertrykker andre kan ikke bli tatt alvorlig som en som kjemper for rettferdighet. Mangel på demokrati i partiet trur jeg særlig går ut over de «ikke skolerte» (ofte arbeidere), kvinner, småbarnsforeldre osv.

Praksisen til partibedriftene viser at dere sjelden ser massene som de virkelige heltene. Jo mere anonym, dess dårligere behandling.

Det er viktig at vi nå konsentrerer oss om kamp mot arbeidsløshet og alle andre utslag av den økonomiske krisa. At vi ikke blir berusa av valgresultatet og verv vi får i fagforeninger, men kjemper oppofrende for folket. God taktikk kan ikke erstatte massemobiliseringa.

Til slutt: - jeg veit at jeg høres ut som en «masse» i partiet som er blitt tråkka på. Det er jeg vel også. Men jeg har også gjort mitt til at den gærne stilen har fått styrke seg.

Hilsen
Beate.

KOMMENTAR TIL ARBEIDET PÅ ET FELT I LANDSMØTE PERIODEN

Jeg vil knytte noen kommentarer til arbeidet med å lede partiet, og metodene for dette.

Jeg påstår at dette har vært (og er) prioritert for lavt, og at det som sies om det i beretninga ikke sier noe om hva feila har vært, og hvordan dette skal løses. Det som taes opp mest i sammenheng med org-arbeidet, er at for mange kader har vært trukket ut av avd. til utvalg o.l. Dette er i og for seg rett, men gjelder vel stort sett bare de store byene (DS-sentrene), og det løser ikke problemene i org. arbeidet. Her må det tvert imot settes

på politisk sterke kader, og arbeidet må prioriteres politisk fra SKAU (og DSene) sin side.

Arbeidet til nå har vært prega av at ingenting er gjort for å oppsummere hvordan avd. og DS jobber, og spre erfaringer om dette til andre. Vi har flere ganger bedt om å få erfaringer fra andre distrikt mht. underdistrikt, - dette finnes ikke, enda det har vært praktisert i lang tid nå. Alt for lite undersøkelser gjøres. Ingen diskusjoner om hvordan arbeidet går - hvilke problemer vi har osv. (i alle fall ikke ut over DS-formannen). All kontakt

SK - DS skjer pr. »post», og i all hovedsak ovenfra og ned. Kritik og forslag mhp. direktiver o.l. er ikke besvart eller kommentert. Direktiver sendes ut liktlydende til alle DSer og avd., uten hensyn til at det må være store forskjeller. Her har jeg ramsa opp en hel del jeg mener er feil, vil ikke gå nærmere inn på påstandene (hvis ikke SK er uenige), men heller si litt om hva jeg mener må være en mer rett linje for dette arbeidet.

FEILPRIORITERING

Jeg sa over at jeg mente prioriteringa er feil. Jeg trur dette er mer problem enn dårlig arbeid. Veit ikke hvordan de jobber, men det virker på meg som om den politiske prioriteringa av dette området er for lav, også på DS nivå. Jeg trur dette arbeidet mye blir sett på som en »praktisk oppgave», som ikke er så viktig som det å ha »ei rett linje».

Så vidt jeg veit var SK i Lenins RSDAP delt i 2: Politbyrå og Org.-byrå. Dette mener jeg viser en sterk politisk prioritering av org. arbeidet. Sjøl om forholda vi lever under er helt forskjellige, mener jeg at vi må lære en del av denne prioriteringa.

Et »org.byrå» må ha kontakt (direkte) med alle DS-er diskutere arbeidet. Utveksle erfaringer, summere opp, pluss kontakt med en del avdelinger for å få direkte erfaringer fra dem også. De må gjøre undersøkelser (det betyr ikke at alle skal undersøkes grundig j.fr. Mao's »se blomster fra hesteryggen, og obdusere spurv») og de må ha en hånd med i utforming av direktiver - gi ideer til tillempling osv. Antagelig bør det være SK-medlemmer tilknyttet dette organet, med hovedoppgave å lede en avd. for å få denne svært viktige erfaringa med i det løpende arbeidet med å lede partiet.

Et slikt organ vil få svært mye å si i den praktiske utforminga av de politiske linjene i DSene og avd. Det er derfor en

fare for at det kan utvikle seg til en »Stat i staten». Dette mener jeg må løses politisk, ved at organet er sammensatt av ledende kamerater (bare SK folk?) inkl. folk fra SKAU, og at det er nær kontakt mellom AU og dette organet. Og at AU følger opp med egne undersøkelser i organisasjonen. Det er ingen løsning å kutte ut denne funksjonen -denne »direkte» ledelsen av partiet, av redsel for fraksjonisme, 2 sentra e.l.

Det hjelper lite å ha et politisk sterkt AU som gjør mye rett, hvis ikke kontakten med organisasjonen er svært god, hvis ikk SK hele tida »føler på pulsen» hva problemene i DSene/avd. er, hvis ikke DS/avd får hjelp, ideer (og får gi ideer til andre) om hvordan de best skal fungere.

Det er opplyst at mye av kontingenten går til ansatte og kontakt med organisasjonen. Det er nødvendig å ha en god del profesjonelle så dette må nødvendigvis koste en god del penger. Jeg vil spørre - har vi nok profesjonelle folk, spesielt på org. arbeid? Og siden så mye av kontakten med org. reisinga - i dag går som »intern-post-vesen», uten personlig kontakt i det hele tatt, vil jeg spørre: hvor stor del av penga brukes til til reising for å undersøke/utveksle erfaring med avd/DSer rundt i landet (av SKAU eller »org.byrå») F.eks. i forhold til hva som er brukt på kontakten med internasjonale m-l-bevegelsen. Det er riktig å utveksle erfaringer med den internasjonale m-l-bevegelsen, men det er tross alt i Norge vi skal lage revolusjon, og det er der vi må ha en org. som fungerer.

Jeg mener også at utvikling av politiske linjer på dette feltet er lavt prioritert. Etter anti-byråkratikkampanja er ingenting gjort for å diskutere dette (alt for lite blei gjort under kampanja også) i alle fall ikke i TF. I denne planperioden blei det starta opp en diskusjon om »konkret hjelp til alie avd» kontra »propagandering av framskredne tilfeller». Jeg skreiv et innlegg til TF om propagandering av framskredne tilfelle. Det blei

stoppa - SKAU mente det var for krast (sic.) plus at de var uenige med innholdet.. Etter en diskusjon med en fra SK blei innlegget skrivi litt om, og jeg forsøkte igjen. Etter en stund fikk jeg svar fra TF: Innlegget var uaktuelt - det var gått så lang tid siden de første innleggene at ingen ville klare å holde tråden. Ingen andre hadde kasta seg inn i debatten, ei heller de som jobber med dette fra SK sin side. Var debatten uviktig? Den gikk på hvordan lede partiet, og det burde jo være ganske viktig, spesielt siden vi har en god del problemer med å få avd. til å fungere skikkelig.

Det er også sendt inn kritikk bl.a. av direktiver, med ideer om hvordan det kanskje kan gjøres bedre (bl.a. som oppsummering av et avd.formanns kurs vi arrangerte). Ingen kommentarer fra de som eventuelt mottok det. Praksis fortsatte som før (omtrent), så de var vel uenig.

Vi har kritisert SKs praksis med direktiver, og sagt litt om hva vi mener er nødvendig for å komme vekk fra »pakke-disk»- mentaliteten i DS-ene. Hva mener SK - tar vi feil, eller er det kanskje noe i

det? Hvis de som jobber med dette ønsker kritikk, ideer så må de gi livstegn fra seg. Når vi flere ganger kritiserer en ting, og ikke hører noe for vi 1/2 år senere får høre at *nå* har SK fått en ide (ev. etter kritikk), så spør vi oss hva som blei gjort med det vi sendte inn.

OK dette var litt om de problemene jeg ser i det å lede partiet »praktisk». Jeg trur altså at hovedfeilen ligger i for lav prioritering. Bedres dette, vil vi fort se at det også står politiske motsigelser om metodene (bl.a. om jobbing med/propagandering av eksempler kontra gi konkret hjelp til alle). Men disse må diskuteres, og framfor alt prøves i praksis, en forutsetning for dette er at det prioriteres.

En del av dette kommer sikkert ikke inn under en beretning, men det er viktig spesielt i forbindelse med konstituering av ny SK, hvis en skal prioritere dette høyere.

Håper det ikke blei alt for negativt, kameratslig hilsen

Orvar.

OM LANDSMØTEBEVEGELSEN

Det er synd å si at SK har hatt ei fast hånd om opplegget for landsmøtebevegelsen til partiets 3.landsmøte. Nå står vi overfor den tredje utsettelsen, og hele landsmøtebevegelsen vil ta over 1 år å gjennomføre, kanskje nærmere 2 slik det ser ut nå.

Jeg skal drøfte dette nærmere her, for jeg tror at de viktigste motsigelsene vedrørende partiets indre liv og praktiseringa av den demokratiske sentralismen, avspeiles i hvordan LMB har utvikla seg til nå.

SK hadde tenkt seg en rask LMB, der det hele var unnagjort før nyttår, og at vi evt. tok en rask diskusjon av et handlings-

program i januar/februar. Begrunnelsen for dette var at partiet nå trenger sårt til å diskutere og utvikle ny politikk og konsentrere seg om den daglige kampen. Dette synet er beslekta med det syn som sier at mere og bedre politikk er den resepten som vil løse partiets problemer, løse partikrisa.

Dette opplegget blei raskt kritisert fra flere hold, og vår gamle avdeling var tidlig ute med å påpeke følgende:

1. LMB krever grundigere behandling
2. Vedtektsrevisjonen er upolitisk lagt opp
3. Beretninga burde komme først og programdiskusjonen etterpå, idet

programmrevisjonen bør skje i lys av oppsummeringa av våre erfaringer, jfr. den marxistiske erkjennelsesteorien.

4. Valg og nominasjoner burde under alle omstendigheter komme til slutt, slik at vi kan velge delegater og nominere i lys av åssen kameratene stiller seg i den interne politiske kampen.

SK har blitt pressa til å utsette landsmøtet for 2. gang, og vi har en situasjon der programutkastet blir kritisert, og skal erstattes av et nytt som kommer i mai, samt at det endelige beretningsforslaget først kommer i juni/juli. Samtidig har SK satt i gang en partikamp *offisielt* i forbindelse med motsigelsene i forhold til DS i Oslo.

Som om ikke kaoset i LMB var nok, settes samtidig igang en diskusjonsbevegelse om krigsfaren med obligatoriske møter over påske, en kampanje om parti-kontingenten, ved siden av at 1.mai-arbeidet må være hovedoppgåva nå.

Min hovedpåstand er at SK mangler tilstrekkelig evne til å lede partiet etter metoden med demokratisk sentralisme, og at det ikke har skjönt hva landsmøtebevegelsen krever av partiet som helhet. Jeg skal forsøke å begrunne dette nærmere.

M-l-bevegelsen er inne i en fase med oppgjør av tidligere dogmer på mange fronter. Mye av det vi har slitt for og trodd på, viser seg å være om ikke helt feil, så i hvert fall være langt fra så glimrende som vi tidligere har propagandert. Vi kjenner alle de ytre stikkorda som Kina, Vietnam og Albania, men vel så viktig tror jeg er omlegginga av valgkampen fra revolusjonær til mer reformistisk, omlegginga fra å beskrive situasjonen i klassekampen som nesten revolusjonær til en mer nøktern beskrivelse, fra at vi stormer fram og lager dagsavis og er tusen ganger flinkere enn SV på alle måter, til å våkne opp med dunderende underskudd og ber om statsstøtte, fra at vi prioriterer opp alle datoer og gjør store

framskritt på alle fronter og pisker kaderen til innsats 20 timer i døgnet, til at vi nå ofte ikke gjør noe med store datoer som 8.mars og legger ned front etter front: AFK, 3vk. etc.

Jeg kunne fortsatt å trekke fram eksempler på store omlegginger i vår politiske linje de siste 2 åra, men vil bare henvise til de voldsomme forandringene som har skjedd hos oss lokalt i forholdet til NKS, for å vise at her har det skjedd mange 180 graders omvendinger.

Og i det store og hele, har dette vært en nødvendig hestekur for å styrke realismen i ml-bevegelsens planer og forståelse av virkeligheten. Men det er illusorisk å tru at dette i seg sjøl vil føre oss fram til en skikkelig plattform og praksis, uten langvarige og grundige oppsummeringer av tidligere feil og årsakene til dem.

Her kommer program og beretningsdiskusjonene inn som et velegna forum for slik politisk kamp: *En landsmøtebevegelse som virkelig kan gå i dybden og rense partiet for feilaktig teori og praksis.*

Men dette forstår ikke SK nødvendigheten av. De undervurderer behovet for en politisk mobilisering av medlemmene, såvel for å gripe de nye politiske linjene f.eks. når det gjelder taktikk og frontpolitikk, som for å stake ut nye. Det er helt feil av SK, etter at de sjøl har gått i spissen for alvorlige venstrefeil i en lengre periode, å tru at de kan korrigere kursen uten betydelig hjelp fra medlemmene.

Medlemmenes hjelp er også i ferd med å presse seg fram. Initiativet i utviklinga av korrekte interne forhold i partiet, ligger nå på grunnplanet i partiet, og ledelsen henger med så godt den kan, men skjønner ennå for lite til å fungere ledende i diskusjonene. Jeg vil her understreke at jeg snakker om de indre forholda i partiet: slike saker som metoder for ledelse, behovet for demokrati, respekten for grunnplanet i partiet osv., og ikke om programdiskusjoner om data-alderen og sosialismen.

Det som bekymrer meg mest er at SK etter hvert går med på utsettelser og omlegginger i LMB, uten å gjøre sjølkritikk for de tidligere planene, og uten å gjøre rede for hvilken feilaktig tenkning som lå bak deres illusjoner om å gjennomføre det hele kjapt og greit. Det får meg til å tvile på om de skjønner hva som skjer. I sitt svar på kritikken i februar TF gir de ikke noen innrømmelser. De legger ensidig vekt på at forslaga er godt behandla før det kommer opp på *landsmøtet*, og tar ikke hensyn til at *avdelingene* har sendt inn sin kritikk ut fra sin situasjon. De sier ikke at det ikke er noen grunn til å diskutere dokumentene i en spesiell rekkefølge, og at det ikke må legges for stor vekt på åssen kameratene stiller seg i diskusjonene før nominering og valg.

Så i neste TF slår de om og utsetter landsmøtet et halvt år. De sier ikke noe om hvorfor, annet enn at dette er skjedd etter henvendelse fra to av landets største partidistrikter og at SKAU har vurdert deres argumenter og gjort en del undersøkelser. Men ingen sjølkritikk og forklaring på hvordan dette kaoset er oppstått, og hvordan denne utsettelsen vil virke inn på de tidligere lagte planer.

Midt oppe i dette blir DS-formann i Oslo som også er SK-medlem, pressa til å trekke seg fra sitt verv ut fra en del heller tynne anklager om fraksjonisme. Og i flg. SKAU, skal dette danne utgangspunktet for stor partikamp. Jeg skal ikke gå videre i den diskusjonen her, men forfølge diskusjonen om landsmøtebevegelsen og situasjonen i partiet som er 100 ganger mer interessant enn DS-formannens evt. helt ubetydelige fraksjonisme.

Jeg synes Tor M har levert noe av det beste i diskusjonen til nå: M peker på *tendensen til å unndra seg kritikk*, ikke verdsette og lære av kritikk, ikke se på kritikken som en stor hjelp i arbeidet. Det er forstemmende at ledelsen ikke er mindre sjølsikre etter alle de feila de har gjort. Som et annet eksempel vil jeg nevne måten PS avviser kritikken fra

Ida, Halvdan og Trine fra vårt avsnitt, der han i sitt siste svar, snakker fullstendig forbi oss, ikke svarer på noe av det vi tar opp: nemlig behandlingsmåten. Han har med andre ord ikke forstått hvorfor dette er viktig å diskutere.

M peker også på *tendensen til glidende overganger*: at nye linjer presenteres uten at det tas et skikkelig oppgjør med gamle. Jeg vil i denne forbindelse også peke på at beretninga ikke tar opp noen sjølkritisk gjennomgang av oppgjøret med høyreavviket og proletariseringskampanja, som opplagt har vært det politiske utgangspunkt for de seinere venstrefeila. Jeg vil utvide dette begrepet til å snakke om en *tendens til historieløshet*, som er farlig, fordi den hindrer oss i å trekke vitenskapelige lærdommer av vår praksis.

Så vil jeg ta opp litt nærmere hva en udogmatisk og demokratisk behandlingsmåte krever av partiet. Et dogme som det gjøres opp med i partiavdelingene, er dogmet om at SK alltid har rett, dogmet om DRL (Den Rette Linja). Dette fører til at partikameratene tenker mer sjøl, tenker at hva de sjøl mener og har ment kanskje ikke er så dumt likavel. Dette fører igjen til at de fremmer forslag, skriver innlegg, og dette er veldig bra. Mao har behandla denne situasjonen i det grønne heftet og slår fast at et skikkelig demokrati krever sterk sentralisme. Hvorfor? Fordi det krever mye mer å utarbeide å oppsummere 1000 personers tanker og meninger enn 10 personers. Dette har ikke SK skjont da de la opp til LMB. AKP har *aldri* vært leda slik at hovedsaka har vært å la grunnorganisasjonenes mening om politikken danne grunnlaget for den politiske linja. Her trenger SK hjelp og veiledning for å mestre situasjonen og lære seg de nødvendige metoder for ledelse: til massene, fra massene, til massene og så videre.

Etter oppgjøret med høyreavviket hadde SK stor prestisje i partiet og liksom oppgjøret med høyreavviket kom fra

toppen og nedover i partiet, har politikk-
en på alle felt deretter ensidig blitt utvikla
i toppen og deretter spreidd og tildels
kjempa gjennom nedover i systemet. Ofte
er det brukt ganske harde midler og et
hardt press for å få gjennomført kamp-
anjer og holde rekkene »reine og røde».

Nå har dette opplegget sprekki og det
er krise, krisa består bl.a. i at SK ikke kan
fortsette å lede på denne ensidige sentral-
istiske måten, og heller ikke mestrer
andre og mer demokratiske metoder for
ledelse.

Så til slutt en kommentar om mot-
sigelsen mellom ledelse og grunnplan i
partiet. Jeg tror det er nesten umulig for
en ledende kamerat i lengre tid å være
klar over åssen det er å være vanlig kader.
Like vanskelig som det er for en parti-
funksjonær å virkelig skjønne åssen det er
å være produksjonsarbeider, eller som det
er for en konsulent eller lektor å skjønne
åssen en kontorist tenker eller føler.

Derfor har jeg 100% synpati for Maos ide
om sirkulasjon i systemet og det sunne i
degraderinger. Ledende kamerater har
godt av å drive grunnplansarbeid ei stund,
partibyråkrater bør aldri være for lenge
utafor arbeidslivet og intellektuelle har
godt av å være i produksjon et år inni-
blant. I vårt samfunn er sånt vanskelig å
få til, og i partiarbeidet støter vi umiddel-
bart på hensynet til effektivitet. Sjølsagt
er de ledende kamerater, som S i n og
Øg i, flinke, blant annet fordi de
gjennom flere år har hatt best anledning
til å bli det, og det vil nok på kort sikt
hemme arbeidet i SK en del om flere slike
kader skiftes ut, men jeg synes at deres
manglende evne til å lytte til med-
lemmenes kritikk, til å praktisere
demokrati og masselinje internt, tyder på
at de kunne ha godt av et år eller to med
grunnplansarbeide.

(Innlegget er forkorta, red.).

Halvdan.

SK's AVVIK PÅ DIALEKTIKKEN:

»POLITIKK» UTAD OG OPORTUNISME INNAD.

En viktig bestanddel i den pågående
diskusjonen om krisen i partiet og mis-
tilliten til SK, har dreid seg om SK's evne
og vilje til å oppsummere og ta sjølkritikk
for egne feil. Etter at det første
beretningsutkastet ble utsatt for hard
kritikk på dette punktet, virker det som
om det nye utkastet til beretning tar litt
mer alvorlig på dette. Jeg vil understreke
at jeg mener dette problemet fortsatt ikke
er løst, men i denne artikkelen vil jeg
konsentrere meg om et spesielt problem.
Nemlig SK's linjer for oppsummering av
kameratenes erfaringer, og hvilken inn-
flytelse dette har på partiets evne til å
utvikle politiske retningslinjer og til å
utforme realistiske partiplaner. Parti-
ledelsen har hittil prøvd ulike forklaringer
som at »planmodellen ikke passer» og »vi
er blitt så mye eldre i partiet». Dette er

sikkert i og for seg riktige påstander, men
som hovedargument til å forklare et alvor-
lig politisk avvik duger de ikke. Faktum
er jo at partiet kan vise til svært få
sentrale planer som har gått i mål som
planlagt. På bakgrunn av dette synes jeg
det er underlig at SK ikke legger mere
krefter i å analysere dette problemet, og
finne fram til politikken i feilene. Tid-
ligere DS-formann i Oslo gjorde et forsøk
på å skjerpe denne motsigelsen og ble
stemplet som fraksjonist. At de reelle
argumentene for fraksjonismekritikken er
syttynne skal jeg i denne omgang la ligge,
jeg vil konsentrere meg om å få fram en
diskusjon som var på gang i Oslo før
PU-vedtaket, som fikk seg et »skudd for
baugen» (?), men som jeg håper lands-
møtet kan bringe en avklaring på. Mot-
sigelsen har vært reist i forholdet mellom

SK og Oslo DS, men egentlig er dette et mye mer omfattende problem. Det dreier seg om SK's evne og vilje til å lære av og oppsummere grunnplanets og lavere organers erfaringer.

Jeg vil hevde at disse feilene kan spores tilbake til brudd på dialektikken. Jeg vil ta for meg noen ytringsformer for avviket i partiledelsen.

FORHOLDET MELLOM INDRE OG YTRE ÅRSAKER.

I forbindelse med LM-forberedelsene har vi hatt en kraftig debatt om hva som er viktigst av ytre og indre årsaker når det gjelder de problemene som er oppstått i partiet. I realiteten har denne diskusjonen dreid seg om hovedårsaken til partikrisen. Diskusjonen fikk fart med S's intervju i aug.TF, der han legger hovedvekten på ytre årsaker og advarer mot å overdrive betydningen av de indre årsakene. Det virker som om dette var en linje i hele SK, og både prinisipp-program debatten og spesielt beretningen var svært preget av dette synet.

Etter mye diskusjon har en del framstående SK-medlemmer, ihvertfall Pål Sten og Finn Sjøbekk, bekjentgjort at de har skiftet syn. De mener nå at indre årsaker er viktigst.

To sitater fra Mao, skr. i utv. s.66.

»Forandringer i samfunnet (les: partiet) skyldes hovedsakelig utviklinga av de indre motsigelsene i samfunnet,..... Ute-lukker den materialistiske dialektikken ytre årsaker? Slett ikke. Den framholder at ytre årsaker er forandringens vilkår og at indre årsaker er forandringens grunnlag, og at ytre årsaker virker gjennom (min understrekning) indre årsaker.

Om uttrykket viktigst.

Mao snakker om forandringenes vilkår og grunnlag, mens SK-kameratene snakker om hva som er »viktigst». Er dette noe mer enn en filologisk debatt? Jeg mener ja. Jeg mener at å bruke uttrykket »viktigst» om forholdet mellom ytre og

indre årsaker fører til en fullstendig opportunistisk og prinsipplos holdning til dialektikken. Det bryter med den materialistiske dialektikken, og legger grunnlaget for revisjonisme.

HVORFOR KAN JEG HEVDE DETTE?

Tilbake til SK-kameratenes holdning.

De begynte med en oppsummering av at de store internasjonale svingningene (Kina, Albania etc.) var »viktigste» årsaker til de problemene som partiet hadde. På denne tiden brukte både Sjøbekk og Østervang mye spalteplass i FFP til å advare mot »kritikk-kampanje» (på tross av at ingen hadde tatt til orde for noe sânt). Østervang terpet om og om igjen på sin teori om at det gjaldt å se »framover» og ikke »bakover». Tilsammen utgjorde flere SK-kameraters innlegg en »front» mot å legge vekt på å oppsummere de indre forholdene i partiet, under dekke av at ytre årsaker var »viktigst». De av oss som vil legge vekt på å oppsummere partiets indre tilstand ble ofte beskyldt for å være motstandere av »ny politikk». Oppsummeringen lot til å være at når vi tok de vanskelige ytre forholdene i betraktning, så ble våre egne indre feil nærmest ubetydelige. Beretningen er preget av dette, der den ramser opp den ene feilen etter den andre uten å forklare noe om årsakene og uten å trekke nevnerverdige konklusjoner. Etter at tidligere DS-formannen og andre kjørte hardt ut mot SK's ledelse av partiet, skiftet omsider en del av disse kameratene standpunkt og mente nå at indre årsaker var »viktigst».

HVA SLAGS PARTI ER VI?

Vi er medlemmer av et kommunistisk parti. Et parti som har satt seg som mål å lede arbeiderklassens kamper. I den daglige politiske og økonomiske kampen, i

den nasjonale frigjøringskrigen, og til sist i den sosialistiske revolusjonen. Dersom vi nå i denne situasjonen bruker »vanskelige» internasjonale forhold som grunn til sjøl i liten grad å slakke av på våre krav til kritisk vurdering av våre egne linjer, hvordan vil ikke da oppsummeringen bli når krigen kommer? Eller når den store konfrontasjonen med borgerskapet kommer? Da vil vi virkelig oppleve ekstremt vanskelige ytre forhold. Jeg kan ikke tolke SK-kameratenes linje annerledes enn at de da ville finne enda flere grunner til å la være å kritisere det indre grunnlaget for de feilene som da helt sikkert vil trenge på oss.

ET FRAMSKREDENT EKSEMPEL

Får den nasjonale frigjøringskrigen mot Japan, satte Guomindang i gang sine mange utryddelseskampanjer mot de røde basene i Kina. Under disse ekstremt vanskelige forholdene med massemyrderier og fare for likvidasjon av KKP, er det ganske interessant å studere hvilken holdning KKP og Mao hadde til forholdet indre/ytre.

Med SKAU-kameratenes logikk skulle en kanskje vente at ethvert forsøk på å korrigere indre feil ville bli slått hardt ned på, (»Nei, til kritikk-kampanje») med begrunnelsen at de ytre årsakene var viktigst. Men så var ikke tilfelle, midt i disse ekstreme ytre forholdene satte ledelsen i KKP seg ned og oppsummerte feil i enhetsfronttaktikken sin, og ut av den diskusjonen kom opplegget til enhetsfront med det reaksjonære Guomindang, noe som viste seg å være en forutsetning for seier i den nasjonale krigen og i bygning av sosialismen.

»YTRE ÅRSAKER ER FORANDRINGENS VILKÅR»

Dette betyr bl.a. at under skjerpete

ytte forhold kan sjøl »små» indre feil gi skjebnesvangre konsekvenser. Altså en understrekning av viktigheten av å analysere de indre årsakene under skjerpete ytre forhold. Den feilen (avviket) som KKP oppsummerte var i og for seg ikke »større» en mange av de feilene vi har oppsummert i vårt eget parti, men på grunn av de ytre forholdene (Utryddelseskampanjene) var disse feilene i ferd med å føre til likvidasjon av partiet.

Å stille det å se framover i motsetning til det å se bakover er en avart av det samme avviket.

Jeg skjønner behovet for å konstruere en motsetning mellom det å se framover og det å se bakover. Tron Ør i viser oss hvordan det kan brukes f.eks. i homofildebatten i KK (Fråsegnen). Etter at T.Ø. har gått tom for argumenter og er blitt kjørt til veggs, kommer han til slutt med et innlegg der han regner debatten for avsluttet, fordi »jeg vil se framover». Lurt!

Men det er ikke noe nytt som nytenkeren Ør i har funnet på. Problemet til T.Ø. er bare det at dette trikset setter han i bås med mange opportunisten opp gjennom historien. - Skal man angripe m-l-m, så er det gunstig å angripe dialektikken og erkjennelsesteorien, og det er det T.Ø. i realiteten gjør. Han konstruerer opp at det skulle være en motsigelse mellom det å legge vekt på å oppsummere feil og avvik i fortiden - og det å utvikle »ny» politikk, - samtidig som han advarer oss mot å oppsummere egne og parti-ledelsens feil. (»Nei til kritikk-kampanje» og »ikke grave seg ned i feil»). Et slikt syn kan bare føre til Empirisme, og det er ikke noen »ny» politikk kamerat T.Ø.

(Jeg registrerer at dette er i ferd med å bli en lang artikkel, derfor vil jeg komme tilbake i en seinere artikkel med en del påstander om hvordan disse feilene har ytret og ytrer seg i praksis.).

KONKLUSJON

SK's praksis og enkelte SK-kameraters innlegg tyder på at det finnes et alvorlig avvik fra dialektikken og erkjennelsesteorien i SK.

Med et slikt avvik er det forståelig at de fleste partiplanene ikke er blitt oppfylt. (De gamle planene blir ikke oppsummert før nye blir klekket ut av toppen). Her kommer også idealistiske avvik inn i bildet.

Så lenge SK ikke har gjort opp med disse feilene, og forøvrig tar mer alvorlig

på å analysere sine egne feil, blir analysen av høyrefaren i partiet vanskelig å få tillit til som analyse. På tross av at disse feilene sikkert eksisterer(?).

Jeg mener at SK i dag fungerer som »propp» for å få oppsummert viktige feil i partiets arbeid, og viktige positive erfaringer som partiet har gjort på ulike områder av klassekampen.

Kameratslig hilsen

E. M.

Talsmann for AKP(m-l)

i Bygning, Oslo.

MO...) FORVRENGER

Mo... d hevder at det finnes »et alvorlig avvik fra dialektikken og erkjennelsesteorien i SK», og at SK »fungerer som »propp» for å få oppsummert viktige feil i partiets arbeid, og viktige positive erfaringer». For å få til en slik konklusjon er det dessverre nødvendig for Mo... l å forvrengte både det SK har sagt og det jeg har sagt. Flertallet av leserne sitter antakelig ikke med f.eks. august TF 1979 foran seg og kan derfor lett føres bak lyset. Forvrengninga skjer slik: Mo... l sier: »Diskusjonen fikk fart med St... s intervju i august TF der han legger hovedvekten på ytre årsaker og advarer mot å overdrive betydningen av de indre årsakene.» »Det virker som om dette var en linje i hele SK, og... spesielt beretningen var svært preget av dette synet.» »Oppsummeringen lot til å være at når vi tok de vanskelige ytre forholdene i betraktning, så ble våre egne indre feil nærmest ubetydelige.»

Sannheten er at både jeg og SK sa noe ganske annet enn Mo... d tillegger oss. I TF ble jeg spurt om årsakene til krisetendensene i partiet. Jeg svarte: »Det er opplagt at de kriseaktige trekkene skriver seg fra feil i sentralkomiteens arbeid, f.eks. i planlegginga. Men jeg advarer mot en tendens... til å gjøre »krisa» i partiet til

et spørsmål om bare feil i SK. Det finnes subjektive og objektive årsaker som virker inn på og har skapt disse problemene. Later vi som om det bare er feil vi har gjort som er skyld i vanskene våre, uten at vi tar i betraktning hva som har skjedd i samfunnet ellers, tror vi at vi kan løfte oss i håret og vil skape en ny type idealisme.»

Jeg sa faktisk ikke noe sted i intervjuet at den viktigste årsaken til krisa var ytre forhold. Jeg nevnte både ytre forhold og feil som særlig partiledelsen hadde gjort, og jeg formulerte meg så forsiktig som å si at »Det finnes samfunnsmessige forhold som vi må ta i betraktning.» Jeg advarte altså ikke mot å overdrive betydningen av indre årsaker, slik Mo... l sier at jeg gjorde, men mot å gjøre det til »et spørsmål bare om feil i SK.» Dette er noe ganske annet, og jeg tror neppe Mo... d for alvor vil mene at krisa i partiet bare skyldes feil i SK. Jeg advarte også mot en subjektivism i form av å diskutere partiets problemer løst fra forholda i samfunnet rundt oss. Denne tendensen fantes i høy grad på dette tidspunktet, og dersom den hadde fått rå grunnen ville vi med lovmessighet fjerna oss fra virkeligheten og endt i en eller annen form for opportunistisme. Denne måten å møte krisa i ml-bevegelsen på er

blitt forsøkt. I Finland gikk ml-gruppene inn i en sjølgranskende periode uten å drive praksis. Resultatet var at de gikk nesten totalt i oppløsning. I vår oppløste det vest-tyske ml-partiet KPD seg ved flertallsvedtak etter en liknende prosess. Denne typen strømninger eksisterte også i partiet og ville blitt en fare om de hadde fått utvikle seg. Derfor var advarselen på sin plass.

Når det gjelder SK så har SK aldri sagt at «ytre forhold er viktigst». I SK eksisterte det på det tidspunktet flere forskjellige syn på årsakene til krisa og dette er også markert i beretninga.

I følge M¹ brukte Ø¹ og jeg mye spalteplass i FFP (Oslo-partiets medlemsblad) på den tida. Sannheten er at jeg skreiv en artikkel i Oslo-partiets medlemsblad i hele 1979 og Ø¹ skreiv så vidt jeg veit ingen. At denne skrivevirksomheten kan ha representert noen hindring mot oppsummering skal det særskilt vrangvilje til å forstå. Særlig er blir det vanskelig å forstå når jeg så tidlig som i august sier at vi må rette på «indre feil i partiet» og drive «kritikk og sjølkritikk». Den eneste begrensninga jeg gikk inn for der var at vi skulle diskutere dette i samband med beretninga til partiets landsmøte. Intervjuet var i seg sjøl ment som en invitasjon til debatt.

Så mye om teorien om at SK forsøkte å hindre kritikk. Den henger ikke på et greip, og den kan bare føres fram dersom en i likhet med M¹ er omhyggelig med ikke å sitere fra artikler og dokumenter. Om derimot M¹ hadde sagt at SK og undertegnede undervurderte problemer og feil i partiet og derfor gjorde feil i opplegget av landsmøtediskusjonene, se da kunne vi vært enige.

BRUDD PÅ DIALEKTIKKEN

Jeg mener at det finnes avvik i partiledelsens og min holdning til erkjennelses-

teorien. Mangelen på oppsummering av kampanjer og årsplaner er en slik feil, og vi må kritiseres for den. Denne feilen er forøvrig utbredt i partiet fra topp til bønn. M¹ og andre Oslo-lesere vil f.eks. huske den famøse Oslo-planen fra i fjor høst som var et reint skrivebordsprodukt og som i motsetning til de sentrale planene ikke bygde på en eneste undersøkelse.

Jeg mener det er nødvendig at partiet studerer marxistisk filosofi og at vi gjør opp med denne typen avvik, både i partiledelsen og i resten av partiet. Sentralkomiteens beretning er et seriøst forsøk på å oppsummere erfaringer og det samme har vi lagt opp til i arbeidet med den nye årsplanen. Men problemet er ikke løst. Jeg er enig med M¹ i at vi må kritisere dette avviket. Men her slutter også enigheten. Jeg kan nemlig ikke være enig med M¹ i hans kritikk av SK for å bryte med dialektikken. Her ligger det sannsynligvis en dypere uenighet om filosofiske spørsmål. M¹ har tidligere (i Oslo partietmedlemsblad for mai) gitt uttrykk for synspunkter som etter mitt syn ligger nærmere empirismen enn den dialektiske materialismen. Empirismen har det felles med marxismen at den legger vekt på praksis som kriterium for sannhet, men den skiller seg fra marxismen ved å forfekte teoriløsheten. Når M¹ bagatelliserer problemet med at partiet mangler konkret politikk på en rekke områder og ikke nevner den marxistiske teorien som hovedredskap for å utarbeide en slik politikk, men i stedet framhever partiorganisasjonen, så er det ikke særlig dristig å oppfatte dette som empirisme. Av empirisme i filosofien følger økonomisme i politikken, for dersom det ikke er nødvendig med teori, så er det sjølsagt heller ikke viktig å føre denne revolusjonære teorien inn i arbeiderklassen. Jeg ser en interessant sammenheng her, men foreløpig får det stå som en hypotese fra min side, for plassen tillater ikke en omfattende pole-

mikk.

SK og undertegnede skal etter Mc ... ls mening ha en udialektisk oppfatning av forholdet mellom indre og ytre. Han siterer Mao og setter likhetstegn mellom et parti og et samfunn. Men han glemmer at et parti i seg sjøl er en del av samfunnet og at motsigelsene i samfunnet gjenspeiles i partiet.

Det er ikke mulig for et parti å lede en revolusjon når det er ebbe i klassekampen. Til og med et feilfritt parti (om noe sånt kunne tenkes) ville gå midlertidig tilbake i en periode med stabilisering av kapitalismen. ML-bevegelsen oppstod i midten av 60-åra i Norge og kunne ikke ha oppstått ti år tidligere. Dette er ytre vilkår. Så er det indre forhold som har gjort at Norge har et relativt sterk ml-parti, mens partiene på kontinentet er svakere og mer splitta. Det måtte oppstå problemer i ml-bevegelsen etter splittelsen mellom Kina og Albania, fascismens seier i Vietnam osv. Men det er de indre forholda som avgjør hvor sterkt disse problemene slår ut. Dette er dialektikk, og denne dialektikken sto både SK og jeg for i fjor også. Min feil var at jeg undervurderte de indre problemene. Det har jeg allerede gjort sjølkritikk for.

I sin iver etter å »ta» SK setter Mc ... likhetstegn mellom »indre feil» og »partiledelsens feil». Dette er i seg sjøl

udialektisk. Partiet har en lang rekke indre svakheter. Vi har svakheter i vårt grep om marxismen. Vi har svakheter i klassesammensetninga. Vi har borgerlige og revisjonistiske ideer i rekkene. Vi har store mangler i vår konkrete analyse av situasjonen i Norge. Vi har feil i metodene for ledelse osv. Mange av disse svakhetene er uunngåelige. Ledelsens ansvar kommer i forhold til hva de har gjort for å rette på disse svakhetene evt. om den har bidratt til å styrke disse svakhetene. Har ledelsen gjort jobben sin for å høyne skoleringsnivået i partiet? Har ledelsen fremma revisjonistiske ideer? Har ledelsen kjempa mot revisjonistiske ideer? Sann må vi drøfte ledelsens ansvar. I denne sammenhengen er »hvem har skylda»-debatten like ufruktbar som den er udialektisk.

Til slutt: Mc ... gir en helt ukorrekt framstilling av KKP's historie. Oppgjøret med feila i enhetspolitikken skjedde da Maos linje seira på Tsunimøtet i sentralkomiteen i 1935. Korrigeringsbevegelsen ble gjennomført 1942-43 for å konsolidere denne linja etter at den akutte krisa var over og Yenan-basen var etablert.

Pål S

TIL DEBATTEN OM PARTIKRISA OG PU-VEDTAKET

Debatten om partikrisa og PU-vedtaket beveger seg nå på to plan, som delvis flyter over i hverandre. Et plan som er prega av vilje til demokrati og enhet. Og, et plan der ryktemakeriet, dritt-kastinga og vern om prestisje rår. Det er livsviktig at vi fjerner det siste planet, for å verne om partiet vårt. På tross av at denne stilen fins på begge sidene i debatten, mener jeg at SKAU er ledende i å spre den. Den tidligere DS-formannen i Oslo

svertes i alle sammenhenger der det er mulig og en mengde rykter svirrer i partiet. Når denne måten å drive partikamp på er et av SKAU's våpen, kan det bare være fordi de har en feil analyse av årsakene til krisa og fordi det har blitt viktigere for dem å verne sin egen prestisje, enn å finne årsakene til krisa.

OM KRISA

Det er nå enighet om at årsakene til krisa er indre og ikke ytre. Men, motsigelsen er ikke blitt mindre av det. Så vidt jeg oppfatter det siste dokumentet fra SK, mener de at motsigelsen går slik:

1. Spørsmålet om PU-vedtaket og kritikken av formannen i Oslo DS, for fraksjonisme, er et spørsmål om partidisiplinen.

2. Hovedårsaken til krisa er at partiet og marxismen-leninismen er under angrep fra høyre i partiet.

3. Det går fram at høyreavviket ikke finnes i sentral-komiteen. - M.a.o. en motsigelse der ledelsen og de store massene i partiet har felles interesser, mot et lite antall politisk perverterte personer.

Dersom dette er ledelsens syn er det duka for personoppgjør og partisplittelse.

Etter min mening er motsigelsene helt galt trukket på denne måten. Det er ikke et spørsmål om partidisiplin, men om partidemokrati. Det er ikke et spørsmål om et fåtall høyreavvikere, (som

ganske riktig fins) men om en masse solide partiarbeidere som forlanger demokrati. Det er altså et spørsmål om at motsigelsen demokrati/sentralisme er blitt antagonisert innfor partiet vårt.

Jeg har vært på noen møter om PU-vedtaket og partikrisa i Oslo. På disse møtene har det ikke kommet fram noe som tyder på at påstandene i PU-vedtaket holder mål, men representanter fra SKAU stiller med ferdiglagde opplegg, uten vilje eller mulighet til å kunne føre åpen debatt og uten å fire på noe.

Dette er en trussel mot enheten. Derfor: slutt å verne deres egen prestisje. Sett demokratiet foran sentralismen på marxist-leninistisk vis. Gjenta ikke historiske feil.

Kameratslig hilsen
Harro Ha

DS FORMANNEN HAR BRUKT FRAKSJONELLE METODER FOR Å FÅ DAGSAVISA NEDLAGT!

Da PU-vedtaket med kritikken av tidligere DS-formann ble lagt fram for DS, vedtok DS å ta PU-vedtaket til etterretning, og at DS ikke kunne ta stilling til de enkelte påstandene og konklusjonene ut fra det materialet som ble lagt fram.

I FFP/april sier Svein [navn] og Asbjørn [navn] at dette DS vedtaket «i klartekst» innebærer at DS er ganske splitta i vurderinga av denne saka.

Det er riktig at det er svært ulike oppfatninger i DS om PU-vedtaket. SH/AS mener PUs kritikk er feilaktig og skadelig, et alvorlig anslag mot partidemokratiet misbruk av vedtektene som bare kan fungere oppløsende og splittende».

Andre ville i hovedsak forsvare PU-vedtaket punkt for punkt.

Ingen av disse syna hadde flertall på DS-møtet. Flertallet mente derimot at det ikke var mulig å ta stilling på møtet til påstandene og konklusjonene i PU-vedtaket.

Sjøl mener jeg at PU-vedtaket har åpenbare feil og svakheter, og at flere av punktene som konkluderer med at DS-formannen har drevet fraksjonisme ikke holder. Jeg er altså enig i mye av kritikken til SH/AS sin kritikk av PU-vedtaket, og jeg er enig i at framgangsmåten har vært kritikkverdig.

Men jeg mener også at det kan dokumenteres at tidligere DS-formannen har brukt fraksjonelle metoder for å fremme

sine standpunkter i partiet, og at det er riktig at han blir kritisert for det.

DS-formannen har brukt fraksjonelle metoder for å styrke motstanden i SK mot å fortsette med dagsavis.

Helt fra SK la fram den miserable økonomiske situasjonen høsten-78 har det vært uenighet om avisas framtid på alle plan i partiet. I mai ble det klart at vi måtte ta i mot statsstøtte om konkursen skulle unngås. Etter at det ble bestemt at vi skulle søke statsstøtte, hevda motstandere av dagsavis at partiet uansett ikke hadde krefter til å gi ut Klassekampen som dagsavis, at avisarbeidet krevde mer enn hva det ga tilbake i politisk vinning.

Når ds-formann ble mot fortsatt dagsavis, om han har endra standpunkt en eller flere ganger eller om han har endra begrunnelse for å være mot fortsatt dagsavis er fullstendig uinteressant når det gjelder spørsmålet om fraksjonisme. Det samme gjelder spørsmålet om standpunktene hans har vært riktige eller gærne. Det som teller er *hvordan* en fremmer standpunktene sine i partiet.

Jeg mener det er nødvendig å ta utgangspunkt i en del uomtvistelige fakta:

I mai/juni fatta en landskonferanse vedtak om at Klassekampen skulle gjøre bruk av retten til å motta statsstøtte.

I august sender SKAU ut »rapport om de alvorlige problemene i partiøkonomien» som bilag til TF. I denne rapporten legger SKAU fram regnskap for 1978 og driftsresultatet for 1.halvår 1979. Driftsunderskuddet i 78 var på 3.5 millioner. Første halvår 1979 var dette redusert til 0.5 millioner *uten statsstøtte* - forholdet mellom hjelpen avdelingene får internt og eksternt gjennom avisas, og det det koster å gi folk til redaksjonen, distribusjonen, trykkeri, og ved lokale bud, verving, løssalg og innsamling. Jeg mangler vitenskapelig materiale, og ville være glad for å bli motbevist, men *tror* følgende: - at avisas som dagsavis tar mer av avdelingas krefter enn det den får

tilbake. At den er en av mange oppgaver fra sentralt. At denne belastninga må reduseres. At om oppgavene sentralt fra ses enkeltvis, er avisas den som veier tyngst. Under kampanjer har den tatt mye arbeidskapasitet fra Oslo-partiet. Denne kapasiteten ville feks. betydd framgang i stedet for tilbakegang i dagskampen om den var prioritert dit.

Jeg vil at vi skaffer oss data som så nøyaktig som mulig bekrefter eller avkrefter min tru. Så vil jeg at vi fastslår hva metoder dagsavisas skal drives videre med, og hva de vil koste avdelingene. På grunnlag av dette kan vi bestemme om vi skal ha dagsavisas eller ei. Krever den fortsatt ressurser i den størrelsesorden jeg påstår, er ikke partiet sterkt nok til å gi ut avis så mange ganger i uka.»

Altså måneder før kampanjen for å redde dagsavisas skal avsluttes presenteres medlemmene i Oslo for to motsatte syn. Fra SKAU oppsummeres den økonomiske situasjonen som viser at målsettinga med kampanja: å få avisas driftsbudsjett i balanse er innen rekkevidde. SKAU oppfordrer til innsats i innspurten av kampanja og skryter av Oslo for innsatsen i vervekampanjen i løpet av sommeren. Fra DS får de artikkelen fra DS-formannen som ikke tar opp og vurderer økonomien, men som tar opp spørsmålet om avisas bør nedlegges uansett, fordi partiet bruker for mye krefter på avisarbeid.

Jeg mener det var feilaktig og skadelig for innspurten at DSAU lot disse synspunktene fra DS-formannen ble sendt ut i august, men det var ikke fraksjonisme.

Seinere samme måned hadde PU møte. Av det overstående går det fram at to motsatte syn var representert. Vedtaket som blei fatta med DS-formannens stemme, påla SKAU å gjøre omfattende økonomiske og organisatoriske undersøkelser for at SK på dette grunnlaget skulle kunne fatte endelig vedtak om KKs framtid. Dette vedtaket ble ikke gjort

kjent for DS.

Dette vedtaket strir verken med DS-formannens synspunkter i FFP eller SKAU's syn i TF-bilaget. Det var et vedtak som tok sikte på å løse motsetningene i SK som var begrunna i ulike oppfatninger av den økonomiske og organisatoriske situasjonen for avisa.

Kort tid etter PU-møtet fatta DS med stort flertall vedtak om KK's framtid:

»På grunnlag av foreliggende opplysninger om abonnementstall, økonomi (innsamlinga) og kaderinvesteringa i Klassekampen, mener DS det ser ut til at dags-avisa ikke kan fortsette.»

Jeg mener at DS-formannens framgangsmåte før under og etter dette møtet var fraksjonell. Dette vil jeg underbygge med noen opplysninger:

1) I DS finnes det kamerater som over lengre tid jobbet med KK som hovedoppgave. Det er de kameratene som DS-formannen som DS-formannen i august-FFP kaller »KK-ekspertene». Disse kameratene (meg sjøl inkludert) ble varslet om at KK bare skulle opp som et kort rapport-punkt. DS formannen visste at vi satt inne med opplysninger både om kader disponeringa og økonomien. På møtet protesterte vi mot at det ble fatta vedtak om avisas framtid, da dette ikke var forberedt. Vi hadde i lengre tid krevd en diskusjon om den politiske betydninga av dagsavisa, da vi mente at det langt fra var enighet om det i DS. DS hadde ikke hatt noen slik diskusjon til da.

2) DS-medlemmene hadde ikke fått noe forberedelsesmateriale til møte. Flere kamerater klagde på at SK ikke ga noen opplysninger. Flere hadde ikke lest rapporten fra SKAU, og opplysningene i denne ble overhodet ikke vurdert av de som gikk inn for forslaget.

3) Da jeg la fram opplysninger fra rapporten og nevnte statsstøttens betydning, sa DS-formannen at etter det han visste var det ikke sikkert vi fikk statsstøtte.

4) Det nye materialet som ble lagt fram på møtet, og som ledelsen i DS vurderte som overbevisende fakta for at avisa ikke kunne klare seg var en rapport fra Svein H. som viste at abonnementstallet ikke hadde økt i løpet av sommeren til tross for en vellykka vervekampanje. Våre opplysninger om at dette skyldtes tids-punktet (stort frafall i juli pga. forfall i ferietiden) og at det nesten ikke ble drevet fornyingsarbeid, ble ikke tatt hensyn til. Vi la fram forslag om at det ikke skulle fattes vedtak om avisas framtid på møtet, og la ved protokollen en krass kritikk av ledelsen i DS for uansvarlighet, som kunne invitere DS til å fatte et slikt vedtak på så spinkelt grunnlag. Videre at det forelå opplysninger om KK som ikke var blitt lagt fram for DS, og at forberedelsene av møtet hadde gjort det umulig for oss som var uenig i vedtaket å legge fram dette materialet systematisk.

Vår protokollmerknad hadde følgende ordlyd:

Til protokollen.

»Det er kritikkverdig av DSAU å legge opp til en plenumsdiskusjon som skal konkludere at DS går inn for å nedlegge dagsavisa uten å overhode å forberede en diskusjon om betydninga av avisa. Denne diskusjonen har DS aldri hatt. Det er helt klart av diskusjonen i plenum at det er store motsigelser på en slik vurdering.

Diskusjonen viser at flere folk (et flertall i AU) i lang tid har ment at avisa burde nedlegges. Det er da kritikkverdig å legge opp til en diskusjon som later som om det er de »nye» opplysningene som avgjør spørsmålet. Materialet fra SK om den økonomiske situasjonen ble ikke lagt fram eller vurdert på møtet.

Budsjefen som er den som pr. idag har mest direkte kunnskap om avisa, ble ikke forberedt i det hele tatt til møtet.

Det bør ikke fattes noe vedtak om avisas framtid på dette møtet.»

Lars og Irene.

På dette møtet visste sjølsagt ikke vi at DS-formannen hadde vært med på å vedta i PU at det trengtes omfattende organisatoriske og økonomiske undersøkelser for SK kunne ta stilling til framtida til dagsavisa. Hvorfor satt han på hele møtet og holdt tett om dette vedtaket? Hvorfor sa han ikke at det trengtes mer materiale for å ta stilling? Hvorfor foreslo ikke DS-formannen at materialet til Svein H. ble oversendt SKAU i tråd med vedtaket i PU?

Jeg har hørt en forklaring som ikke holder. På det tidspunktet var det en hemmelighet for DS at formannen var SK-medlem, men det røper overhodet ikke DS-formannens SK-medlemsskap at han kjenner til et vedtak av denne typen i egenskap av *DS-formann* er det helt rimelig å kjenne slike vedtak.

Den eneste rimelige forklaringen er at det var viktig å få gjennom et slikt vedtak i landets største partidistrikt, før saken skulle opp på SK-plenum. Om flere partidistrikter kom med liknende vedtak ville det være tungtveiende argumenter overfor SK-plenum, eksempler fra den

siste tida, bl.a. vedtaket om å utsette landsmøtet ble begrunna med vedtaka fra de største partidistriktene. En ide om at vedtak i DS ikke er så farlig for DS bestemmer jo ikke likevel, det holder bare ikke.

Når en tar i betraktning gjennomføringa og DS-formannens rolle på DS-møtet mener jeg det er belagt at han har brukt fraksjonelle metoder.

I en artikkel i FFP/april påpeker SH/AS helt korrekt en feil i PU-vedtaket. Det var ikke DS-formann, men Svein H. som la fram materialet om KK på møtet. Dette endrer imidlertid ikke på hvem som kan kritiseres for fraksjonisme. Det var DS-formannen og ikke Svein H. som hadde vært med på å fatte vedtak i PU.

DS-formannen sjøl har ennå ikke kommentert kritikken av han når det gjelder KK. Jeg vil be DS-formannen om å gjøre det, og også svare på den kritikken jeg har reist her.

Truls B
KK-ansvarlig i DS.

OM TIDLIGERE DS-FORMANNEN I OSLO OG BUDORDNINGA

Jeg er blitt oppfordra til å skrive en redegjørelse for hvordan jeg ble gjort kjent med et vedtak fra SK fra okt./nov. -79 om nedleggeing av budordninga i Oslo, og hvilken rolle den daværende formannen i Oslo DS spilte i det.

Han oppsøkte meg og viste meg dette vedtaket like etter at det var blitt lagt fram for DS/AU. Vedtaket inneholdt flere punkter om det fortsatte arbeidet med dagsavisa, og et punkt som sa at budordninga i Oslo skulle nedlegges «så snart som mulig». DS/AU hadde vært uenige i denne delen av vedtaket, og gitt formannen i oppgave å forfølge saken overfor SK sammen med meg, som var budsjeft i Oslo. Daværende DS-formannen

framstilte dette vedtaket som et overgrep fra SK sin side, et eksempel på at SK ikke tok hensyn til DS sine meninger og vedtak. På dette tidspunktet var jeg helt enig i en sånn vurdering, og veldig indignert over vedtaket. Så vidt jeg kjente til, hadde SK 2 ting å bygge på når det gjaldt situasjonen i Oslo:

- et enstemmig vedtak i DS om at budordninga i Oslo burde opprettholdes, fra tidligere på høsten -79
- 2 representanter fra SK hadde hatt et undersøkelsesmøte med meg, der jeg bl.a. la fram en skriftlig rapport som bygde på møter med de fleste lokale budsjeftene i Oslo. Den viste at budordningen ikke var i ferd med å bryte sammen, og at den

lokale ledelsen praktisk talt enstemmig gikk inn for å fortsette.

Men SKs vedtak gikk på tvers av begge disse sakene. Det jeg ikke var klar over på det tidspunktet, var at DS-formannen sjøl var medlem av SK, og hadde vært tilstede på møtet der vedtaket var fatta. Og ikke bare det, han hadde sjøl stemt *for* vedtaket!

MØTE MED SK-REPRESENTANTER

Vi ba om, og fikk, et møte med representanter for SK om denne saken. Jeg oppfatta det som vi hadde mandat fra DS i Oslo til å be om 3 ting på dette møtet:

1. å få en begrunnelse for SK-vedtaket ang. budordninga i Oslo
2. at vedtaket ikke måtte gjøres kjent i partiet intil videre
3. at SK måtte omgjøre vedtaket.

Dette møtet må jo ha vært en underlig forestilling for de andre som var tilstede. Jeg pressa på for å få en skikkelig begrunnelse *før* vedtaket, hva de hadde bygd på, og syntes ikke jeg fikk noe svar. Uansett hvordan diskusjonen gikk på SK-møtet, må jo Oslo-DS-formannen sitt standpunkt og stemmegivning ha veid tungt, særlig for de som ikke kom her fra byen. Men det kunne jo SK-representantene ikke fortelle meg!

Resultatet ble at vedtaket ikke skulle gjøres kjent, og at det skulle gjennomføres en grundig undersøkelse i Oslo-partiet om hvilken belastning budordninga var for partiet, og hva partiet lokalt mente. SK skulle så behandle saken på nytt på grunnlag av materialet fra undersøkelsen.

HVORDAN GIKK DET NÅ?

Undersøkelsen ble gjennomført i januar-80, og de resultatene som kunne trykkes, sto i FFP mars. Materialet var så overbevisende *for* at det var mulig å opprettholde budordninga, at SK fatta nytt vedtak i april, om at budordninga skulle fortsette. Og i løpet av all den diskusjonen som gikk både i partiet og blant uorganiserte bud, var det ingen som klarte å legge fram noen tilfredsstillende alternativer untatt egen budordning som kunne løse problemene med: sikkerheten, tidlig levering, distribusjon av aviser til løssalgskommisjonærer. Men til tross for at SK altså nå har skifta standpunkt, og det nye vedtaket er trykt internt, så har dette året med utbredt usikkerhet og store meningsforskjeller om budordninga skulle fortsette vært en stor belastning.

Dette betyr *ikke* at jeg vil gi den tidligere DS-formannen ansvaret for de problemene vi nå har med budordninga og med KK-arbeidet generelt. Men jeg kan ikke forstå annet enn at slik oppførsel er fraksjonistisk, og gjør samarbeid og tillit til hverandre i partiet vanskelig. Og at det ikke bare fører til brudd på vedtektene, men til konsekvenser for det politiske arbeidet vårt, slik at vi ikke får den enheten i handling som er nødvendig for framgang.

Det er ikke så lett for alle de hundrevis av lokale bud og budsjefer å løse en ofte stor og vanskelig oppgave når de ikke er sikre på at de har partiet i ryggen og at noen setter pris på innsatsen de gjør. Og når folk blir møtt med »argumenter» som »at du gidder å drive med sånt rutinearbeid», »er ikke budsystemet nedlagt enda?», så kan hver bli »trøtt og lei».

Ansvaret for at det blir fatta vedtak som ikke bygger på skikkelige undersøkelser hviler på hele SK, ikke bare DS-formannen. Og vedtaket som bare sa at dagsavisa var redda, og ikke ga noen retningslinjer for partiets permanente arbeid for å opprettholde og styrke avisa, har ført til at partiet ikke ble mobilisert på å løse denne oppgaven for mange

måneder etter at kampanjen høsten -79 var avslutta. Jeg mener dette er hovedårsaken til at partiets arbeid med dags-avisa har vært så dårlig hittil i dette året.

SUBJEKTIVISME

I beretninga har SK tatt opp en del subjektivistiske feil som partiet har gjort i den siste landsmøteperioden. De har gitt seg uttrykk i at vi har overvurdert våre egne krefter, og tatt på oss oppgaver og stilt oss målsettinger som ikke har vært grunnlagt i skikkelige undersøkelser - «vi klarer alt vi vil». Jeg er stort sett enig i de vurderingene som står i beretninga på det punktet. Men det finnes også en annen form for subjektivisme, en «høyre»-form, som jeg tror er en større fare for oss

akkurat nå - nemlig en subjektivisme som ser det som umulig å klare det vi i virkeligheten kunne klare med riktige arbeidsmetoder.

Og problemet med slik subjektivisme er at den ofte oppfyller seg sjøl. De aller fleste oppgavene partiet vårt tar på seg krever *kamp* for å løses, og det krever at vi i fellesskap blir enige om hva som er mulig og riktig og trekker samme veg for å få det til.

La oss gjerne fortsette å diskutere om det er mulig å opprettholde dagsavisa, men så lenge det overveldende flertallet mener det er riktig, må også de som mener noe annet slåss helhjerta for å få det til!

Unni-
Budsjef i Oslo.

OM FRAKSJONISME, PU-VEDTAKET OG PARTIDEMOKRATIET

SK sier i ei analyse av situasjonen i partiet at det eksisterer ei farlig høyrestrømning i partiet som bla. vil tillate fraksjonisme og oppheve de leninistiske normene. Antar at jeg er ei viktig adresse for denne kritikken, siden jeg har markert meg hardt i mot PUs kritikk av tidligere DS-formann i Oslo for fraksjonisme. Vil derfor nytte høvet til å legge fram synet mitt.

MATERIALET PÅ PÅ BORDET

Denne diskusjonen har pågått i Oslo i over ett år. Den begynte som en kamp om årsakene til partikrisa i distriktet - i første rekke en politisk kamp mellom Oslo-DS og SKAU. «Reka» gir i forrige nr. av TF stikkord på kronologien, men etter min mening må de viktigste delene av dette materialet - utdrag fra debattbladet i Oslo - bli sendt ut i hele partiet. Dette er et nødvendig bakgrunnsmateriale for å

studere utviklinga av disse motsigelsene og dermed også vurdere DS-formannens påståtte «fraksjonelle handlinger».

SKRIVE I FFP – DET ER FALI DET!

I januar skreiv DS-formannen en artikkel som er flittig sitert i PUs vedtak. Utdrag fra denne artikkelen er sitert på side 9 i forrige TF (redegjørelsen fra SKAU). Denne artikkelen danner grunnlaget for flere av de viktigste punkta i PUs kritikk ang. fraksjonisme: «Lansere ny stor partikamp»...»bakholdsangrep på SKAU»...»i strid med direktiv om å varsle slike artikler»...»stemme for, skrive mot beretning og prinsipp-program.»

Er dette beskyldninger som holder vann?

Høsten -79 fatta PU vedtak som stilte medlemmene av SK fritt til å delta i debatten og analysa av partikrisa. Flere av

SKs medlemmer hadde også markert seg med synspunkter om betydninga av ytre årsaker til vanskene våre, andre hadde propagandert hardt for betydninga av å »se framover, ikke bakover» osv. Oslo formannen polemiserer mot en del slike standpunkt, han kommer med en del synspunkter som var velkjente både for Oslo-DS og SKAU etter at vi hadde kringla om dem på en del fellesmøter. Slik sett lanserte han på ingen måte noen ny, stor debatt.

Skulle han ha varsla artikkelen, brøyt han direktivet her? Det siste først: SKAU sitt aktuelle direktiv er datert 16/1 - altså over to uker etter at artikkelen var på markedet. Forøvrig kunne han for min del godt ha varsla artikkelen, men jeg synes det grenser mot hysteri å stemple dette som »bakholdsangrep». Ellers er det jo tydelig at disse kameratene hadde svært vanskelig for å prate sammen på denne tida: Det falt i alle fall ikke SKAU inn å varsle Oslo-formannen om at de starta ei kampanje for å informere medlemmer av Oslo-DS og sentrale utvalg om at han var fraksjonell. Ei heller falt det dem inn å varsle han om at de informerte Oslo-partiet om SK-medlemsskapet hans. Særlig det første hadde jo en viss betydning for hva slags anledning han fikk til å forsvare seg.

»STEMME FOR, SKRIVE MOT BERETNING OG PRINS.PROGRAM»

Kameraten er kritisert for å ha stemt for at disse dokumenta skulle sendes ut som SKs forslag, og så kritiserer han dem seinere og sier at de sammen med andre feilaktige tendenser i partiledelsen truer enheten i partiet.

Dersom vi forutsetter at kameraten hadde dette standpunktet på SK-møtet, men skjulte det, for seinere å kunne skåre billige poeng mot partiledelsen - ja, da synes jeg karakteristikken fraksjonisme ville være på sin plass. Men dette er jo

ikke tilfelle.

Mellom hans stemmegivning i SK og januar-artikkelen ligger et tidsrom på flere måneder - der det pågikk en debatt i partiet om disse dokumentene. I denne debatten går jeg ut fra at DS-formannen i likhet med resten av SK, lærte noe, og skjønnte mer enn han hadde gjort på SK-møtet. Skulle han da ikke ha anledning til å si dette? Er det slik at medlemmer av SK i programdebatten foran landsmøte skal opptre som ei monolittisk-blokk som forsvare forslagene i partiet, og bare har anledning til en realitets-diskusjon *innad SK*? Jeg må innrømme at debatten om prinsipp-programmet i fjor høst ga grunnlag for slike mistanker.

Ytterligere styrka blir mistankene når jeg leser i det nye utkast til prinsipp-program om SKs stilling til dette forslaget (s.6.): »På grunnlag av dette slår AU fast at framlegget som her vert sendt ut.... i hovedsak er SKs framlegg som SK tilrår landsmøtet å vedta. Innafor ramma av SKs vedtak står dei einskilte medlemmene i SK fritt til å kritisere framlegget på område som dei sjølve har røysta i mot i SK, på område som SK ikkje har tatt stilling til, og når det gjeld språk, formuleringar...» (mine understr.).

Dette innebærer at SK-medlemmers anledning til fritt å delta i partidebatten rundt dette programforslaget er sterkt begrensa: Om de ikke har reservert seg mot et punkt i SKs debatt, så hjelper det ikke hvor mange gode argument de blir presentert for seinere i partiet - de må eventuelt kreve innkalt et nytt SK-møte for å få realitetsdrøfts saka på nytt i komiteen. Tilsvarende ville gjelde for meg som DS-medlem. Om jeg hadde støtta et forslag til beretning i DS, så kunne kameratene i partiavdelinga mi argumentert til de blei blå i trynet - jeg hadde ikke anledning til å snu.

Dette er å innføre nye og spesielle tolkninger av vedtektene. At et mindretall i et styre også er underordna flertallet innad i partiet mht å sette tiltak ut i livet

- er greit og forståelig. Det er slått fast i vedtektenes §5. Men her innføres dette som et prinsipp når det gjelder *den teoretiske kampen i partiet*, i en *debatt bevegelse* foran landsmøtet, og det er slett ikke greit. Denne vedtekts-tolkninga synes jeg minner betenkelig om visse »monolittiske tradisjoner» som jeg oppfatter som avvik fra m-l-m. Det fantes »Komintern-partier» som hadde vedtektsfesta at når SK hadde fatta vedtak om ei sak, så var det forbudt med videre diskusjon om denne saka i partiet. SKs tolkning innebærer at styremedlemmer i partiet er fratatt en del viktige medlemsrettigheter.

HAR HAN FRAKSJONER? FOR Å FÅ NEDLAGT KK?

I PU stemte kameraten for et vedtak om at en rekke økonomiske og org. saker måtte utredes for SK kunne ta stilling til dagsavisas framtid. På et DS-møte seinere blei det lagt fram ei oversikt over status i kampanjearbeidet i Oslo, som viste at vi lå svært langt unna de målsettingene som var stilt som absolutte minimum for å berge dagsavisa. Møtet vedtok en del tiltak for innspurten i KK-kampanja, som blei offentliggjort i FFP. Møtet vedtok videre å sende et brev til SK, der DS sa at vi vurderte det som vanskelig å redde dagsavisa ut frade opplysningene vi hadde, og ba om utredninger om andre alternativ, ukeavis osv. Dette brevet blei gitt klausul av strengt DS-internt, for ikke å skape rot eller defatisme i innspurten av kampanja. AT DS-formannen seinere på høsten støtter et vedtak i SK om å opprettholde dagsavisa, på bakgrunn av undersøkelser for hele landet, er greit nok for meg. Oslo DS vedtok jo ikke å legge ned avisa, vi ga vårt råd ut fra ei vurdering av stoda i vårt partidistrikt.

»Å GÅ PÅ MØTE MED HENRY B «»

Her blir han kritisert for å ha vist en artikkel som var stoppa til folk utafor DS. Oppriktig talt: Redaktøren av FFP stopper en artikkel, fordi hun mener den er vedtektsstridig. Det blir uenighet i DS om dette var en korrekt avgjørelse. Kameraten som er formann i DS tar med seg artikkelen og viser den til formannen i partiets studieutvalg, og et par andre kamerater med lignende posisjoner i partiet. Hensikten med dette er å få disse kameratenes vurdering av artikkelen, kan den trykkes som den er - strider den med vedtektene. Etter mi mening må en formann i et DS kunne ha rett til å bruke ei slik arbeidsform, jeg kan i alle fall ikke se at det skader å gjøre undersøkelser også utafor DS i slike situasjoner.

Videre blir han kritisert for å ha gått på et møte med H.B. ; sammen med en annen kamerat fra DS og en fra SKAU, og her markert seg mot et DS-vedtak. Dette er faktisk det eneste punktet i hele PUs vedtak som etter mitt skjønn kan rammes av vedtektene (§5). Men samtidig er jo reaksjonen på dette ganske overdimensjonert - for en må jo spørre seg hvilken *skade* denne feilen fra DS-formannen førte til?

PUs VEDTAK TRUER ENHETEN I PARTIET

Jeg har tidligere i FFP karakterisert PU-vedtaket som et forsøk fra partiledelsen på å stoppe kjeften på en brysom kritiker. Denne karakteristikken står jeg ved. Månedene som er gått etter dette vedtaket blei kjent har vært prega av kaos og handlingslammelse i store deler av partidistriktet. Krangelen om PUs vedtak har tatt svært mye av kapasiteten og oppmerksomheten til partiorganer på alle nivå.

I kjølvannet på PU-vedtaket har det

vært drevet ei snuskete hviske-kampanje retta mot tidligere DS-formannen - der det ikke fins grenser for alle hans forbytelse, og alle hans feilaktige og skadelige linjer. Dette har forgifta atmosfæren i Oslo-partiet.

PU vedtaket må avvises. Videre må det føres en omfattende partidiskusjon rundt den tolkninga av vedtektene som dette innebærer i partiets teoretiske kamp.

Asbjørn S

SVAR TIL ASBJØRN S

Asbjørn S har vært en av forvarerne til tidligere DS-formanns fraksjonelle handlinger i Oslo-partiet. I dette TF gjør han noen innrømmelser i forhold til tidligere. Å legge fram mindretallets syn for Henry F, rammes av vedtektenes §5. Samtidig hevder han at reaksjonen på dette er overdimensjonert.

Han innrømmer også at artikkelen i januar FFP godt kunne vært varslet. Men her kommer S med en forfalskning av direktivet om å forevise artikler fra 16. januar som vi skal komme tilbake til.

Det ligger også en innrømmelse i avsnittet »Stemme for, skrive mot beretning og prinsipp-program» Dersom tidligere DS-formann skjulte sitt standpunkt på SK-møtet for seinere å skåre billige poeng mot partiledelsen så ville karakteristikkene fraksjonisme vært på sin plass.

I FFP for april skriver S og en annen kamerat: »Vårt utgangspunkt er at vi er svært uenige i PUs kritikk om fraksjonisme, vi mener den er feilaktig og skadelig. Vi ser på dette vedtaket som et alvorlig anslag mot partidemokratiet- misbruk av vedtektene som kan fungere oppløsende og splittende.»

I FFP for mai har han formulert et forslag til landsmøtet hvor det bl.a. heter: »Det dokumenteres ikke at kameraten har begått feil som er av fraksjonell karakter»»Kameraten har krav på oppreisning og sjølkritikk fra de ansvarlige.»

Ss artikkel i dette nummeret av TF innrømmer vedtektsbrudd og er dermed i strid med hans eget standpunkt fra

noen uker tilbake. Det er positivt at en av de fremste kritikerne av PUs vedtak nå faktisk må bøye seg for kjensgjerningene. Men det er ikke positivt at han gjør det i form av en »glidende overgang» uten sjølkritikk, og at han ikke trekker den naturlige konsekvensen, at han må trekke eller i det minste endre sitt forslag til landsmøtet.

HENRY B SAKEN

La oss starte med denne saken, for her gjør S de største innrømmelsene.

I desember 1979 skriver Henry B en artikkel til FFP. Redaktøren av FFP holder artikkelen tilbake fordi den inneholder enkelte krenkende og ukameratslige formuleringer. Seinere får redaktøren mehold av flertallet i DSAU for dette synet. Et mindretall med bl.a. den tidligere DS-formannen mener at artikkelen bør trykkes uten forandringer.

Kort fortalt skjer følgende: En kamerat fra DSAU og en kamerat fra SKAU innkaller B til møte for å legge fram vedtaket om at artikkelen må omformuleres på enkelte punkter. På dette møtet kommer også den tidligere DS-formannen. Han legger fram sitt syn, altså mindretallssynet i DSAU, og sier at artikkelen feilaktig var sensurert bort fra mm.

PU vedtaket viser ganske riktig til at

partiets vedtekter har følgende ordlyd:
 »Hele partiet må strengt underordne seg en gjennomført og enhetlig disiplin: den enkelte er underordnet organisasjonen, mindretallet er underordnet flertallet.....»

Når den tidligere DS-formannen uten å ha tillatelse til det legger fram sitt syn på møtet med Henry B er dette åpenbart et brudd på vedtektene.

Dette har S ikke vært enig i tidligere. Han har forsøkt å bagatellisere det som har skjedd. I tidligere FFP artikler har han kalt dette møtet for et »møte mellom 4 kamerater». Han har sitert Mao som sier »Kan ikke flere av oss snakke sammen i et lite rom?» Han har sammenlikna det å legge fram et fatta vedtak for B »som om Henry B her skulle få avsagt sin dom, og at DS-formannes helligbrøde var å opponere mot rettens formann.»

Disse utfluktene og avspøringsforsøkene har S nå gitt opp. I stedet sier han: »Dette er faktisk det eneste punktet i hele PU-vedtaket som etter mitt skjønn kan rammes av vedtektene. (§5).»

S har blitt nødt til å bøye seg for at dette dreier seg om et prinsippsspørsmål: Nemlig, skal mindretallet bøye seg for flertallet, skal ledende tillitsmenn være forpliktet til å iverksette flertallsvedtak? Men han er ikke konsekvent. For i stedet for å innrømme sine tidligere feil eller å gå inn for en kritikk på dette punktet, oppretter han en ny forsvarslinje: »reaksjonen på dette er ganske overdimensjonert». PUs reaksjon på vedtektsbruddet har vært å vedta en kritikk. Hvordan ville S reagere på et vedtektsbrudd? (Her må en heller ikke glemme at det er et halvt år siden kameraten ble kritisert for dette åpenlyse vedtektsbruddet og på tross av det har han ikke til dags dato gjort sjølkritikk.) Hvordan kan da det å vedta en kritikk være en overreaksjon? Prinsippløshet, S

»STEMME FOR OG SKRIVE I MOT»

I fjor høst får tidligere DS-formannen lagt utkastet til prinsipp-program foran seg, i forbindelse med behandling av det på et SK-møte (det rosa forslaget). Både han og andre SK-medlemmer har kritikk av programmet for lengden, formen og innholdet. Likevel blir det vedtatt *enstemmig* at utkastet skal sendes ut og at det er et brukbart dokument å starte debatten på. Seinere bruker eks. DS-formannen det faktum at dette utkastet blei sendt ut som et eksempel på at SKAUs handlinger truer enheten i partiet.

Tidligere (FFP mai) har S for- søkt å framstille saken på følgende måte: Skal det ikke være lov for SK-medlemmer å si hva de vil om innholdet i prinsipp-programmet? Han har til og med sagt at kjerna i saka er at x-DS-formannen »drista seg til å kritisere» programmet i partiet.

Men det er ikke lenger mulig å skjule at kameraten først støtta utsending, så seinere kalte det en trusel mot enheten og at han fraskrev seg sjøl ethvert ansvar. Det er heller ikke mulig å skjule at han aldri forsøkte å omgjøre SK-vedtaket, at han aldri ba SK om å få gå ut mot det. En kan heller ikke komme vekk fra at han holdt det ganske hemmelig at han sjøl hadde støtta dette SK-vedtaket. Videre kan vi i dag se at han ennå ikke har gjort sjølkritikk for at han var med på å stemme for og sette i verk handlinger som i følge han sjøl fremmer en splittelse i partiet.

Også her begynner kjennsgjerningene å bli så tunge å bære at S vakler. Han sier: »Dersom vi forutsetter at kameraten hadde dette standpunktet på SK-møtet, men skjulte det, for seinere å kunne skåre billige poeng mot partiledelsen - ja, da synes jeg karakteristikken fraksjonisme ville være på sin plass. Men dette er jo ikke tilfelle.»

Hva! Denne oppførselen er fraksjonell hvis den er gjort med dårlige hensikter, men den er ikke fraksjonell dersom

den er gjort med gode hensikter? Og hvem skal avgjøre hva slags hensikter som lå bak en fraksjonell handling? Skal tankelesning føyes inn i vedtektene? Meningsløst. Faktum er at kameraten stemte for og seinere skåra billige poenger mot partiledelsen og navngitte kamerater i den ved å anklage dem for å true partiets enhet gjennom et vedtak han sjøl var like ansvarlig for som noen annen. Det er denne handlingen som må vurderes i forhold til fraksjonsparagrafen og ikke hvilke tanker som lå bak dem.

Sr forsøker å pådytte partiet følgende regler dersom vi praktiserer vedtektene: »Om jeg hadde støtta et forslag til beretning fra DS, så kunne kameratene i partiavdelinga mi argumentere til de blei blå i trynet- jeg hadde ikke anledning til å snu.»

Er det sant at vår tolkning av vedtektene fører til at SK-medlemmer, DS-medlemmer eller styremedlemmer ellers mister demokratiske rettigheter? Kan ikke S, forandre standpunkt? Er han bundet til tid og evighet?

Vi kommer alle sjølsagt til å forandre standpunkter. Vedtekter som låser en fast på den måten S, skisserer opp, må sjølsagt være feilaktige. Derfor er hans tolkninger sjølsagt også forvrengninger. For Sr kan forandre standpunkt. Saken er at vi er nødt til å ha visse regler å gå etter dersom en ny innsikt skal føre til et sterkere og mere enhetlig parti og ikke til det motsatte. Vi har vedtektene for å regulere handlingene våre for å hindre oss i å gjøre ting som svekker partiet.

Dersom S, har vært med på å vedta ei beretning for DS, men blir overbevist om at deler av det han har vedtatt var feil, kan han gjøre forskjellige ting. Han kan dra rundt i andre avdelinger eller skrive i intern-blader at »beretninga truer enheten i partiet», at »det er andre som har vedtatt dette tullet» osv. Dersom han opptrer sånn river han ned tilliten til ledelsen i Oslo, skaper splittelser og mistillit, og unødvendige motsigelser m.m.

Dersom han tvert om roser avdelinga si for godt gjennomtenkte synspunkter for DS, kontakter DS og ber om fornya behandling osv. så vil dette høyne det politiske nivået i Oslo-partiet, fremme enhet på mer gjennomtenkt grunnlag m.m.

Prat om »monolittiske komintern partier» kan ikke skjule at S, forsvaret en praksis som bare kan føre til mindre enhet og mye kaos, samtidig som han forsøker å latterliggjøre dem som vil forsvare de kommunistiske organisasjonsprinsippene som partiet bygger på.

FORHOLDET TIL KK SOM DAGSAVIS

Truls B, som er medlem av DS i Oslo og ansvarlig for arbeidet med Klassekampen, viser i en egen artikkel i dette TF at tidligere DS-formannen førte et plenumsmøte i DS bak ryggen i fjor høst. B, konkluderer med at tidligere DS-formannen trengte et vedtak i DS i Oslo som han kunne bruke i SK i kors-toget for å få lagt ned KK som dagsavis.

S, s forsvar for tidligere DS-formannen kommer i et svært dårlig lys når vi leser B, s oppsummering.

Tidligere DS-formannen stemmer først i SK for at det er nødvendig med flere undersøkelser om KKs økonomi. Så i DS plenum kort tid etter, finner han det rett å stemme for at det ser ut at KK må nedlegges som dagsavis. Dette blir en ganske merkelig handling når vi ser av B, s innlegg at flere kamerater på DS-møtet krevde at det ikke skulle bli fatta et sånt vedtak mot KK. De krever grundigere undersøkelser og bedre behandling av dette i DS.

Det er klart at tidligere DS-formannen svært lett kunne ha hindra dette vedtaket i DS ved å vise til at SK tidligere hadde beslutta å gjøre grundigere undersøkelser. Han kunne svært lett hindra dette vedtaket mot KK ved å si seg

enig i at DS burde forberede seg bedre og behandle denne saken bedre.

Han holdt kjeft om SKs syn og var med på å skape en stemning som tvang de kameratene i DS som ønska å forsvare KK, til å formulere en egen protokolltilførsel for ikke å bli tatt til inntekt for et nedleggingssyn. Men S ig finner ikke å kunne kritisere tidligere DS-formannen for noe av dette!

SK... HAR ET LETTVINT FORHOLD TIL FAKTA

For å unngå videre innrømmelser så farer S ig lettvtint over en del fakta i saksgangen. Jeg skal ta dem i rekkefølge.
a. PU-vedtaket »Retningslinjer for behandlingen av diskusjonene av parti-krisa.»

Sk... skriver at dette vedtaket stiller SK-medlemmene fritt til å delta i debatten og analysa av partikrisa. Dette er riktig. Men det han unngår å opplyse om er at dette vedtaket gir en del retningslinjer for hvordan PU mente debatten i partiet om krisa burde føres. Jeg skal trekke fram et par andre punkter fra vedtaket: »Vi er mot en stor kritikk/sjølkritikk bevegelse, for at hovedvekt i diskusjonen bli lagt på å utvikle en riktig politikk.» Videre at »både store ytre og store indre feil må analyseres for å løse krisa.»

Dette PU-vedtaket stemte daværende DS-formannen for. Likevel har han ingen skrupler med å henge ut to andre PU medlemmer i FFP ved å pådytte dem følgende standpunkter: »Vil en hestekur med »mer politikk« gjøre slutt på krisa? Skal den grundige diskusjonen av partiets feil utsettes på ubestemt tid?» Det er St i og Øg han vil henge ut. Det passer sjølsagt ikke inn i mønsteret at tidligere DS-formannen, S i og Ø i tidligere har stemt for det samme vedtaket på hvordan debatten skal føres. Og S i, er det ikke et stort og viktig

spørsmål i partidiskusjonen om det er SK som gjennom sine handlinger og vedtak har skapt krisa i partiet? Er det ikke opptakten til en stor partidebatt når det er et SK medlem, PU medlem og formannen i det mest medlemsrike distriktet som sier det? .

b. Brøyt tidligere DS-formannen direktiv når han ikke varsler artikkelen i januar FFP?

Sk... gjør et poeng med at direktivet om å varsle artikler er datert 16. januar, altså etter at FFP er trykt. Her unngår Sk... det faktum som han burde kjenne til, at dette skriftlige direktivet er en stadfesting av et muntlig direktiv av 19. desember (som tidl. DS-formann har bekrefta at han kjente til) som DSAU ba om å få skriftlig.

Til slutt i innlegget sitt skriver S i: »I kjølevannet på PU-vedtaket har det vært drevet ei snuskete hviske-kampanje retta mot tidl. DS-formannen - der det ikke fins grenser for alle hans forbrytelser, og alle hans feilaktige og skadelige linjer.»

Dette er merkelig. Dersom det finnes en slik kampanje ville det være naturlig at Sk... hadde rapportert om denne kampanjen til DSAU, SKAU eller direkte til SK. Dette har S i ikke gjort. Den tidligere DS-formannen har heller ikke rapportert til noe partiorgan om noen slik kampanje. Er det noe som forgifter atmosfæren så må det være å slenge ut løse påstander om »hviske-kampanjer» uten å ta det opp gjennom de partikanalene som har plikt til å behandle sanne saker.

Når S i »stiver opp» artikkelen sin med slike udokumenterte påstander er det nærliggende å tro at han sjøl har begynt å se at argumentene hans ikke er sterke nok til å stå aleine.

JL&HB

ENDRINGSFORSLAG TIL VEDTEKTENE

Bevegelsens vedtekter er siden SUF(m-l)s vedtekter fra landsmøtet høsten -69 utvikla i et relativt fast mønster og faste normer. Forbildet var KKP's vedtekter fra -69. Mange enkelt-saker er sjølsagt endra, først og fremst ved utbygginger og tillegg av nye paragrafer. Hovedsaka i vedtektene er den demokrat-iske sentralismen, ledelsens rettigheter og plikter, medlemmenes ditto. Her mener jeg det nå er behov for nytenkning. Vi trenger å frigjøre oss fra en tradisjon i demokratisk sentralisme som gir SK (spesielt politbyrået/SKAU) alt for stor makt over medlemmene, som hemmer demokratiet, gir små muligheter til å mot-stå press/undertrykkelse ovenfra, og som gjør det mulig å f.eks. sette medlems-kontrollen gjennom landsmøter ut av spill i opptil tiår. I mindre omfang har disse sakene også skjedd hos oss. Den demo-kratiske sentralistiske tradisjonen fra Komintern (og Kina?) har også bidratt til å tilsidesette hele folkets rettigheter og demokrati, der den har dominert stats-styret. Mitt utgangspunkt er: vi trenger rett til innsyn, større beskyttelse mot overgrep for medlemmene. Vi trenger klare begrensninger på SK's muligheter til å undertrykke demokratiet.

Noen vil nikke gjenkjennende og si: »ultrademokrati». Vår og andres ut-legninger av demokratisk sentralisme har vel oftest blitt begrunna omtrent slik: »Fienden er sentralisert og sterk, vi må stå og slå som en mann. Partiet må velge en ledelse ut fra tillit, og for slagkraftens og sikkerhetens skyld må ledelsen få nokså uinnskrenka rettigheter mellom lands-møtene». Et tidligere flittig sitert Mao-utsagn lyder: »Både i hæren og de lokale organisasjonene skal det indre parti-demokratiet tjene til å befeste disiplinen og kamplevnen og ikke det motsatte». Dette ble oftest forstått som at demo-kratiet er uten verdi i seg sjøl, det er kun

et »redskap for sentralismen». Denne prinsippløsheten m.h.t. demokrati holder jeg for en av de viktigste ideologiske grunnene til at SK og lavere organer så ofte har kunnet øve vold på demokratiet.

Vi trenger altså en fornya diskusjon om *demokratisk sentralisme*, der vi våger hive dogmer over bord. I denne omgangen vil jeg nøye meg med det ovenstående, samt noen foreløpige forslag til konkrete endringer i paragrafene.

2. Når gjelder demokratiet.

Vi må skrive vedtekter for dagens fredelige, demokratiske forhold. De må gi medlemmene store rettigheter, og vil ikke kunne gjennomføres fullt ut i en situasjon med krig eller fascisme. Om vi skriver vedtekter som skal passe både for demo-krati og fascisme, vil det gi SK for store rettigheter i dag. I utkastet er dette delvis tatt hensyn til i kap. 3, §5, siste avsnitt: »Om illegalitet eller forfølgelse gjør det nødvendig, kan sentralstyret vedta at demokratiske rettigheter som er fastslått i vedtektene midlertidig settes ut av kraft. Så snart forholda tillater det vedtar sentralstyret at disse rettighetene gjelder igjen.» Men tilsvarende forbehold tas også opp i §2, §4, §7. Foreslår i stedet en ny §24, som aleine utgjør et nytt kap. 10:

»AKP(m-l)s vedtekter er utforma ut fra de fredelige, borgerlig-demokratiske forholda som for tida råder i Norge. Dersom det innføres fascisme i landet eller vi kommer i kri

sjølsagt ikke gjelde helt og fullt. De grunnleggende prinsippene og ideene som vedtektene uttrykker, vil stå fast. Men i en så skjerpa situasjon vil kravene til absolutt enhetlighet skjerpes, normal demokratisk kommunikasjon kan bryte sammen, krava til illegalitet blir ekstremt skjerpa, og ledelsen må i langt større grad ta avgjørelser på egen hånd. Da kan sentralkomiteen vedta å sette deler av

vedtektene midlertidig ut av spill. F.eks. kan partiet omorganiseres ovenfra, eksklusjonsretten kan utvides, årsmøter og landsmøter kan utsettes på ubestemt tid. Når forholde igjen tillater det vedtar sentralstyret at vedtektene gjelder uavkortet.»

Jeg har med hensikt gjort paragrafen videre enn summen av de nevnte forbeholda, da jeg mener at det er umulig å forutsi detaljer.

3. Større rettigheter.

Utdra det jeg alt har nevnt og foreslått (ny §24), vil jeg hvesse kniven og forsøke skjære bort noen utvekster.

§4 (disiplinære tiltak).

Foreslår »oppfører seg ukameratslig» som grunnlag for forføyninger *strykes*. En farlig, ullen formulering. (Har sjøl opplevd »oppfølging» for krangel med trotskist i fylla og for etter sigende å ha gitt en møteleder »hatefulle blikk» sic.)

Foreslår »fører fram anti-kommunistiske standpunkter utad» strøket. Som kjent, skifter definisjonen av »anti-kommunisme» kraftig med konjunktorene i partiet. Om noen kan foreslå en klar avgrensning av setningen, er jeg luttre øre.

Foreslår innført: »Eksklusjoner kan ankes skriftlig til landsmøtet. Anker legges fram til delegatene gjennomlesning, og delegater kan kreve eksklusjoner tatt opp til avgjørelse.» I utkastet er det kun et krav til »beretning om eksklusjoner», uten noen klar rett til å anke for partiets høyeste organ.

§6 (fraksjonisme)

Foreslår alle de tre første punktene i definisjonen av fraksjonisme *strøket*. »Unnlåte å ta opp...uenigheter i interne diskusjoner om partiets linje.» Hvor mange av oss er ikke da fraksjonister?

20%, 50% 80% ? »...drive propaganda for linjer som strir mot partilinja overfor enkeltmedlemmer, men samtidig unnlåte å...» Samme kommentar. »Føre fram linjer utad....som kan skade partiet.» Dette gir nær uinskrenka rett til forfølgelse av opposisjon, og rammer vel også saker ledende kamerater har gjort det siste året, f.eks. eksternt foreslå å endre vår vedtatte anti-NATO-linje. Når det gjelder det neste punktet, om fraksjonelle grupper, ser jeg et problem. Det gjør det mulig å forby nær sagt alt politisk arbeid på tvers av avdelingene, dersom dette ikke har SKAUs velsignelse. Men når enkeltmedlemmenes politiske og organisatoriske innsyn i partiets ledelse og virksomhet er så liten som i dag (begrunna med sikkerheten), gir dette partiopposisjonen et voldsomt handikap. Hvordan kan det kreves at tidligere kadre i Rød Ungdom f.eks. skal kunne skrive endringsforslag til beretninga viss de ikke kan møtes? Viss ikke opposisjonen får større rettigheter beholder SK sin suverene kontroll over landsmøtet. Kommer tilbake til endringsforslag seinere.

10. (landsmøtet)

»I særskilte tilfeller kan sentralstyret.... utsette det...». Jeg har alt tatt forbehold for fascisme osv. Så her trengs en begrensning i sentralstyrets rett, ellers kan en dårlig ledelse manipulere med partiets høyeste organ. Foreslår inn: »Landsmøtet kan maksimalt utsettes ett år.»

§11 (sentralstyret)

Foreslår inn: »Landsmøtet velger formann. Sentralstyret konstituerer forøvrig seg sjøl, velger øvrige tillitsmenn, politisk utvalg og arbeidsutvalg. Sentralstyret har rett til å omkonstituere seg, inklusive velge ny formann.» Tilsvarende passus strykes. Medlemmene bør gjennom delegatene velge den som skal »bekte» vår avgjort høyeste og mest utsatte post. Med vår sikkerhet, har hun/han en ekstra utsett stilling, og partiets »image» henger mye på formannen. Et nødvendig

korrektiv til oppfatninger som kan gro innad på maktens tinde. Sjøl Stalin stilte sin plass til disposisjon på landsmøtet.

§12. Foreslår maksimal utsettelse av distriktsårsmøte satt til 1/2 år.

§19 (Ungdomsorganisasjonene. En digre-

sjon. I utkastet står det at Rød Ungdom og NKS er »oppretta av AKP(m-l)....» Vedtektene bør være historisk korrekte. Som kjent skifta SUF(m-l) navn til Rød Ungdom, og NKS blei danna som en deling av SUF(m-l).)

Januar 80
Høgler.

TRENGER VI ET NYTT SV?

Kamerat Høgler ønsker å endre vedtektene på viktige punkter. Han grunngir dette med at dette vil hindre: »SKs muligheter til å undertrykke demokratiet.»

Jeg er uenig i disse forslagene, og min påstand er følgende:

Kameratens forslag vil *svekke* parti-demokratiet. Sentralismen vil undergraves og partidisiplinen gå i oppløsning. Kort og godt: den demokratiske sentralismen vil bli fjerna fra partiet, om disse forslaga blir vedtatt. I stedet vil vi få et parti bygd på liberalisme, klikkvesen og fraksjonsmakeri.

Uansett hvor edle motivene til kameraten måtte være, så vil en nærmere gjennomgang av argumentene hans vise dette.

HVA SLAGS PARTI SKAL AKP(m-l) VÆRE?

Dette spørsmålet må danne utgangspunktet for en diskusjon om hvilke organisasjonsprinsipper partiet skal bygge på. Etter mi mening er hensikten med AKP(m-l) denne: Arbeiderklassen trenger et sterkt fortroppsparti for å lede harde klassekamper under kapitalismen, lede væpna revolusjon for å opprette proletariatets diktatur, og dermed åpne veien til kommunisme. Slik situasjonen i verden ser ut nå, vil partiet kunne bli stilt overfor oppgava med å mobilisere/lede det norske

folket til militær motstandskamp mot sovjetisk okkupasjon, på veien fram til sosialisme i Norge.

Disse strategiske oppgavene legger uhyre store oppgaver på partiet, og det er slett ikke sikkert vi vil greie å løse dem. Det som imidlertid er sikkert er at ikke en eneste plass i verden har slike oppgaver blitt løst, uten at et sterkt, demokratisk-sentralistisk parti har evna å gripe ledelsen i kanipen.

Samtidig veit vi at ikke i noe land, verken høyt utvikla eller mer tilbake-liggende, har proletariatet greid å erobre makta ved »fredlige midler».

Kamerat »Høgler» begrunner sine forslag med at demokratiet må gis egenverdi, og at »Vi må skrive vedtekter for dagens fredlige, demokratiske forhold.»

Ifølge kameraten må partiets »freds-organisasjon» og »krigsorganisasjon» være svært forskjellige. Jeg er svært uenig i dette. Om vi ikke forbereder oss sjøl og partiet på revolusjon eller en situasjon med krig/hard illegalitet *nå*, vil alt prat om å »gå over i illegalitet» i en situasjon med krig/fascisme bli redusert til et akademisk spørsmål. Dersom vi *nå* organiserer partiet etter de forslaga »Høgler» lanserer og på grunnlag av hans ideologiske begrunnelse for dem, vil vi ganske enkelt ikke ha noe kommunistisk parti å jobbe under illegale forhold med!

Det er *nå* vi må bygge en sterk organisasjon. Det er *nå* vi må bygge en organisasjon som forener hemmelig med legalt arbeid på en god måte. Greier vi ikke dette nå, vil partiet bli bankflatt den dagen vi står overfor krig eller opprør. Jeg er mer overbevist enn noen gang at det ikke er kamerat »Høgler», men Lenins begrunnelse vi må ta utgangspunkt i, når vi drøfter hva slags parti vi skal ha:

«... det er umulig å lede massene til revolusjon uten at det bygges opp en hemmelig organisasjon med det formål å forsvare, diskutere, propagandere og forberede revolusjonære kampmetoder.» (Sosialisme og krig 1915).

Det må ellers framheves at Lenin samme sted understreker at dette prinsippet gjelder i *alle land*, »sjøl de frieste».

Men også vår mulighet til å lede klassekamper i dag, er avhengig av at partiet fungerer demokratisk-sentralistisk, at vi greier å forene legalt/illegalt arbeid, har sikkerhet osv. Partidisciplin, slagkraft, enhet overfor fienden er et vilkår for å løse slike oppgaver.

De forslaga »Høgler» ønsker å få inn i vedtektene vil raskt endre AKP(m-l) til et parti ute av stand til å jobbe etter revolusjonære metoder. En konkret gjennomgang av forslaga/begrunnelse hans viser dette.

DISIPLINÆRE TILTAK

Her foreslår »Høgler» at »oppfører seg ukameratslig» skal strykes som grunnlag for disiplinforføyning. Dette er jeg sterkt uenig i. Kameratens eget eksempel, der han antyder at han har dumma ut seg sjøl og *partiet* i fylla, i kringel med en fiende av partiet, er argument godt nok for at kravet om at kommunister skal oppføre seg anstendig må opprettholdes i vedtektene.

»Høgler» vil videre ha strøket forbudet mot å føre fram anti-kommunistiske

standpunkter» utad, med den begrunnelse at definisjonen av anti-kommunisme er »konjunkturbestemt».

Å stryke dette forbudet er sjølsagt ensbetydende med at det blir *lovlig* å hevde anti-kommunistiske standpunkter utad. Ettersom »Høgler» har vansker med å definere hva dette er for noe, skal jeg hjelpe på forståelsen med noen utsagn i stikkordsform: Å hevde at Sovjet er »sosialistisk» og »ingen trussel mot Norge», er anti-kommunisme.

- Å hevde sjåvinistiske standpunkter overfor f.eks. samene, innvandrere osv. er anti-kommunisme.

Lista kunne gjøres atskillig lengre, fordi anti-kommunismen sjølsagt tar mange former. Ettersom de eksemplene jeg har nevnt refererer til faktiske utsagn fra partimedlemmer, skulle det være nok for å vise at dette er et problem i virkelighetens verden.

At kamerater i partiet har sånne synspunkt er en realitet, og et problem vi må løse med diskusjon og kamp innad. Men å gi folk fripass til å hevde sånne linjer utad og på den måten *diskreditere* partiet, er jeg ikke med på.

FRAKSJONISME

Kamerat »Høgler» ønsker strøket en vesentlig del av fraksjonsforbudet i partiet. Begrunnelsen for dette er hensynet til »partiopposisjonen.»

Dette er et farlig argument. Det grunnleggende utgangspunktet når vi skal ta »hensyn» er verken partiopposisjoner, enkeltmedlemmer eller ledere, men *partiet* og *arbeiderklassen*. Partiets eksistensberettigelse er dets karakter av *kommunistparti* og dets rolle som *proletariatets parti*.

Viss vi følger »Høgler» forslag om å stryke viktige deler av fraksjonsforbudet, og dermed tillate disse formene for fraksjonisme, vil AKP(m-l) etter mi mening opphøre som *kommunistparti*. Partiet ville bli ute av stand til å oppfylle

sine forpliktelser overfor arbeiderklassen både strategisk og i klassekampen i dag.

Følgende ville nemlig bli lovlig, om »Høgler» forslag blei vedtatt:

- Tillitsvalgte til styrer på alle nivå, kunne av *taktiske* grunner holde kjefst om linja si. De kunne stemme *for* vedtak, og deretter gå til

partimedlemmene å propagandere mot det. Om nødvendig med fordekte argumenter, på hemmelige møter, ved hjelp av bakvaskelser av andre styremedlemmer osv. osv.

Dette ville totalt avskaffe flertallsvilja i partiet. Ledende organer fra lagsstyret til SK ville degenerere til »råd» der representanter for klikker og fraksjoner møtte, men som ikke kunne fatte et eneste *forpliktende vedtak*.

Partidemokratiet som forutsetter *åpen* diskusjon i partiet, ville bli erstatta med de ulike fraksjonenes valgkamp for seg sjøl.

- I tillegg ville enhver, om vi følger »Høgler»s forslag, kunne gå ut offentlig å presentere linja si som »partilinja». Partiet ville i verste fall få ei rekke motstridende »partilinjene» på de fleste områder.

VS i Danmark er et parti som praktiserer de fleste prinsippene »Høgler» foreslår. Dette partiet består av en rad fraksjoner og klikker, med sterkt motstridende politikk utad. Ei gruppe støtter Sovjet, støtter Vietnams invasjon i Kampuchea osv. osv. Ei anna gruppe gjør ikke det. Det har vært streiker som noen fraksjoner har støtta og andre motarbeida. Er det et sånt parti vi ønsker? I allefall ikke jeg.

SV praktiserer også fraksjonsfrihet. Dette har ført til at medlemmene kan drive med akkurat det tullet de vil, mens den klikken som til enhver tid har ledelsen i toppen bestemmer partilinja.

Ikke noe av dette har noe som helst med proletarisk demokrati å gjøre, og

definitivt ikke noe med demokratisk sentralisme å gjøre.

Såne parti kan ikke mobilisere medlemmene gjennom diskusjon for å utvikle en politikk som partiet kan samles om, og enhetlig og kraftfullt sette ut i livet når vedtak er fatta.

»Høglr» er også på »glid» i retning av å kreve retten til å opprette fraksjonelle *grupper* i partiet. Dette er i og for seg ikke noe merkelig. Hans holdning til fraksjonsparagrafen innebærer i virkeligheten opprettelse av *fraksjoner*, så hvorfor ikke ta skrittet fullt ut?

»Høgler» begrunner sitt syn på dette punkt, men at vedtektene i dag retter seg mot arbeid på tvers av partigrensene.

Partiet vil opphøre som revolusjonært, viss det ikke kan praktisere sikkerhet. I et parti med fraksjonsfrihet, blir sikkerhet en illusjon. Et parti med virksomhet på tvers av avdelingsgrensene, dvs. brudd på det celleprinsippet vi prøver å praktisere i partiet i dag, ville i tillegg gjøre partiet til en drøm å infiltrere.

Kamerat »Høgler»s ideer om å åpne for legalisering av virksomhet på tvers av lagsgrensene, åpner en farlig vei som truer partiets revolusjonære organisasjonsprinsipper i grunnvollen.

KAMERAT »HØGLER»S FORSLAG OG PARTIKAMPEN

Dersom de forslaga »Høgler» har fremma, skulle bli vedtatt er jeg redd AKP—m-l) fikk grunnstøtet som kommunistparti.

De ideene han fremmer er på en god del punkt sammenfallende med standpunkt som har blitt fremma i partikampen i Oslo.

Dette må sammenholdes med at det etter mi mening har vært feil og svakheter i praktiseringa av partidemokratiet. Disse feila må kritiseres og korrigeres.

Men her må vi ikke tape perspektiv-

ene av syne. *Hovedspørsmålet* fram til landsmøtet blir å sette søkelyset på og diskutere den typen forslag «Høgler» har fremma. Dersom vi ikke gjør det og greier å avvise sanne linjer, er jeg redd vi etter landsmøtet ikke vil ha noe kommunistparti å praktisere verken partidemokrati eller sentralisme i.

I SKs beretning er disse spørsmåla behandla og problemet stilles på en korrekt måte:

»SK er innstilt på å rette på feila i partidemokratiet. Men vi vil peke på at den viktigste truslen mot partidemokratiet nå

utgjøres av en ultra-demokratisk tendens i deler av partiet. Det fins tendenser til fraksjonisme og forslag om å innføre fraksjonsfrihet i partiet. Dersom disse forslaga blir gjennomført, vil det føre til at den demokratiske sentralismen blir avskaffa. Ultra-demokrati og fraksjonisme er uforenlig med virkelig partidemokrati, fordi det fratar partiflertallet retten til å styre partiet.»

Denne oppsummeringen uttrykker klart hva kampen virkelig dreier seg om.

Bjørn F

PARTIKRISA OG PARTIKAMPEN

- fra to kamerater i Bergen.

Partiet er inne i en vanskelig situasjon, trolig den vanskeligste til nå. Vi har vært og er fortsatt i en fase preget av *krise*. Krisa har ytre årsaker som ikke er til å undervurdere, men likevel er de *indre* årsakene viktigst. Stikkord her kan være KK og økonomien i den første fasen, allment subjektivistiske og over-sentralistiske planer og store mangler ved demokratiet i partiet, samt svekking av grunnorganisasjonenes sjølstendighet og slagkraft.

Disse feila er pekt på og en del er rettet opp. Likevel kan vi ikke si at feila er korrigert, og endra mindre at problemene som fulgte av feila, er løst. F.eks. er ikke usjølstendigheten som fulgte av over-sentralismen erstattet av sjølstendighet. F.eks. er ikke over-sentralismen(kampanje-modellen og detaljdirektivene bl.a.) erstattet av en demokratisk sentralisme som fungerer på alla plan i partiet. Dette er heller ikke å vente. Slike feil og problemer løses ikke over natta. Men de må jobbes langsiktig med og *ikke* slippes. Sjøl om forskjellige typer *høyrefeil* nå står skarper, må vi ikke slippe korrigeringen i *praksis* av de

nevnte feila, i hovedsak av»venstre-karakter«! Om vi ikke ser dette, vil vi få overflate-korrigerings og hinke snart på det »venstre« snart på det høyre beinet.

Det med å stå på to bein gjelder også for diskusjonen om hvordan komme ut av krisa: Se framover eller bakover, utvikle ekstern politikk eller se på interne forhold, bl.a. organisatoriske forhold. Vårt årsmøte før jul stilte dette slik: »Vi kan drive med kritikk og korrigering innad til krampa tar oss, men dersom vi ikke bruker dette til å få ut konkret politikk ut fra folks interesser hjelper det lite. Resultatet vil bli sekterisme, tilbakegang og at arbeiderklassen vender partiet ryggen. På den andre siden: Om vi har politikken klar, men en organisering som ikke er innrettet på massearbeid og en organisasjon som står i stampe pga. indre feil, vil politikken forbli på skrivebordet. Like ille. Derfor må vi både korrigere indre feil og legge større vekt på det eksterne, på politikken. I dagens situasjon trengs begge deler, men med en klar understrekning av at det eksterne, politikken, massekampen er målet, det *avgjørende* både for oss sjøl og arbeiderklassen.»

STÅA NÅ – HØYREFEIL VIKTIGST

Høyrefeil har styrka seg. Det er utbredte *høyretendenser* og en allmenn *høyrefare*: Tvil og usikkerhet på den grunnleggende teorien, i synet på revolusjonen, sosialisme, klassestandpunkt, betydningen av partiet. Videre tendenser til oppløsning av partinormene: lite eller ingen studier, desorganisering (få møter, dårlig oppmøte, lite orgaisering om oppgaver), laber arbeidsvilje og disiplin. Disse tendensene tror vi fins i hele partiet, i ulik grad og på alle nivåer. Denne almenne tendensen til ideologisk høyre gjør det spesielt nødvendig å lage en klar grenseoppgang mot de klare *høyrelinjene* som har utviklet seg samtidig: Klare angrep på partimodellen, med forslag om å nedlegge dagsavisa og omdanne partiet til et økonomistisk dagskamp-parti, og forslag om å innføre fraksjonsfrihet og utvanne vedtektene. Vi tror disse markerte standpunktene deles av få. Men det er viktig at vi nå får en avklarende diskusjon med prinsipiell grenseoppgang mot høyrefeil av denne typen.

En del kamerater er enig i at høyrefeilene *fins* men sier at å reise kamp mot de vil ta vekk oppmerksomheten fra »venstre»-feila som lå til grunn for krisa, og som SK har hovedansvaret for. For det første Dette er etter vår mening en altfor enkel analyse. Høyrefeila har flere viktige kilder enn SK og oppgjør med tidligere »venstre»-feil. Riktignok gir SKs mangelnde oppsummering av »venstre»-feila SK et visst ansvar for utviklinga av høyrefeil. SK er heller ikke fri for høyrefeil sjøl, jfr. det første utkastet til prinsipp-program. Det er også slik at oppgjøret med »venstre»-feil åpner for høyre-overslag. Men likevel - vi tror der er andre og viktigere kilder til høyrefeila: For eksempel presset fra arbeideraristokratiet (tenk på alle tillitsverva vi har skaffet oss) og presset fra borgerskapet og småborgerskapet allment. For eksempel endra

livssituasjon for mange. F.eks. ytre forhold som APA og utviklinga i Kina, eller at krigen har rykket nærmere.

For det andre: Å ikke ta kampen mot høyrefeil fordi det har vært og er »venstre»-feil, er jo nettopp å legge opp til å vakle fra grøft til grøft.

Når dette er sagt, vil vi understreke at kampen mot høyre ikke må bli en »gammel» type linjekamp, med merkelapper og harde slag. Nettopp den vanskelige situasjonen krever at vi tar hensyn til at der i tillegg til skarpe meningsforskjeller fins mye usikkerhet og mange uavklarte spørsmål. Dette krever en roligere, romsligere og mer saklig stil enn tidligere. Og ikke minst krever det at vi holder reine linjer og følger vedtektene sjøl om vi skulle være svært uenig i politiske spørsmål.

VI TRENGER AVKLARING OG ENHET – IKKE FRAKSJONSVIRKSOMHET OG SPLITTELSE

Vi er mot forslagene om å oppheve eller lempe på fraksjonsforbudet i partiet. Etter vår mening står det klart at dette ville undergrave den demokratiske sentralismen og svekke medlemsdemokratiet. Det ville gjøre partiet til et udemokratisk parti der flertallets oppfatninger stadig kunne settes til side, et opplegg for intriger og handlingslammelse. For de av oss som har erfaring fra SF(SV) er dette skremmende spor.

Uten at vi i detalj kan gå inn på kritikken av eks-DS-formannen for fraksjonisme, vil vi si at det virker som om SK her går opp en viktig grenselinje mot denne typen feil.

I dagens situasjon er denne grenseoppgangen spesielt viktig. Nettopp når motsigelsene er skarpe trengs spillereglerne. Vi er redde for at det ellers i stedet for avklarende LM-diskusjoner med enhet om prinsipper og hovedsaker, vil bli

en mistenkeliggygjørende og splittende diskusjon som vil sette oss-år tilbake og bare glede våre fiender.

SK OG OSS

SK og SKAU har fått mye kritikk. En god del av kritikken er rett, og SK har gjort sjølkritikk for en del. Men etter vår mening har SK hatt en for defensiv holdning til kritikken og vært for lite åpne. Prinsippet om kritikk og sjølkritikk krever at den som kritiseres er lydhør og setter prestisjehensyn til side. Jo høyere opp man kommer i partiet, jo mer prestisje får man å forsvare, og jo vanskeligere blir det å vise den nødvendige åpenhet og vilje til sjølkritikk. Vi tror at SK er for lite oppmerksom på dette og at SK dermed ikke bidrar nok til å skape en atmosfære av åpenhet og tillit. Nettopp den alvorlige situasjonen i partiet stiller store krav til SK her. SK må også være villig til å lytte til konkret kritikk fra kamerater som tar feil på viktige punkter. Her ser vi svakheter i SKAUs utkjør av partikampen i juni-TF. Alment er det vårt syn at SK burde være mer ledende i å utvikle kritikken. Vi ser positive tendenser hos SK, f.eks. at kritikken av LM-forberedelsene er tatt til følge. Men fortsatt står den defensive holdningen til konkret kritikk for sterkt. Dette gjelder f.eks. behandlingen av kvinnekaderen og kvinnekampen. Det gjelder f.eks. behandlingen av de homofile kameratene »(»fråsegna» bl.a.). Vi mener ikke at SK skal gjøre sjølkritikk for saker der det mer er snakk om diskusjon og motsigelser, men i f.eks. disse sakene burde vi få en kritisk vurdering og en diskusjon.

Noen har slått til lyd for en almann kritikk-kampanje mot SK, noen har til og med gått inn for å reise rein mistillit. Vi vil *ikke* delta i en slik kampanje. Vi vil fremme *konkret* kritikk på saker som de nevnte, og der vil vi ha diskusjon, kritikk og sjølkritikk, og ikke minst utvikling av

linjene.

Det er i partiets og partienhetens interesse at slik konkret kritikk reises, og at SK møter den på en åpen måte. Det vil både styrke tilliten til SK og utvikle politikken vår. I tillegg til de nevnte områdene (kvinne/homofile) vil vi reise kritikk på faglig. Det vil føre for langt å komme med den konkrete kritikken i dette innlegget, men dette er den *metoden* vi vil anbefale for kritikken av SK og i partidiskusjonen/partikampen i det hele: Ikke almann og sint kritikk, men konkret og nøktern, med formålet å styrke politikken vår og gjenopprette tillit og enhet innad. I stedet for storslegga, hammer og sag!

Dersom en slik metode for diskusjon/kritikk-sjølkritikk kunne gå parallelt med prinsipp-program-diskusjonene foran LM, bl.a. kampen mot de klare høyre-linjene, kunne vi fjerne en del grums fra disse diskusjonene, hindre en del unødvendige motsigelser og en almann frustrasjon og utblåsning mot ledelsen på manglende åpenhet for konkret kritikk. SK har et stort ansvar her. Men det har også vi andre som deltar i diskusjonen, ikke minst de som har gått hardest ut mot SK og SKAU.

Peder og Mona
Bergen.

Redaksjonen.

Innhold

Leder: Hvordan skal landsmøte-diskusjonen sluttføres?	2.
Merknad til det nye forslaget til prinsipp-program.	3.
Mot høyre-avviket i avis-arbeidet!	4.
Vedtak om tidligere DS-formannen i Oslos rolle i arbeidet med SKs beretning.	6.
Replik om streikestøtte.	7.
Vedtak i Akershus DS plenumsmøte, Juli 1980.	7.
Vedtak fra DS i Hordaland om ståa i partiet.	7.
Utataelse fra Trøndelag DS.	9.
Uttalelse fra AKP(m-l) Røros angående landsmøtet.	10.
Kort kommentar til uttalelsen fra Røros.	14.
Vedtak fra anti-imp. avdeling i Hordaland.	15.
Kommentar til arbeidet på et felt i landsmøte-perioden.	17.
Om landsmøtebevegelsen	19.
SKs avvik på dialektikken. »Politikk utad og opportunisme innad».	22.
Mc ¹ forvrenger.	25.
Til debatten om partikrisa og PU-vedtaket.	27.
DS formannen har brukt fraksjonelle metoder for å få dags-avisa nedlagt!	28.
Om tidligere DS-formannen i Oslo og budordninga.	31.
Om fraksjonisme. PU-vedtaket og partidemokratiet.	33.
Svar til Asbjørn ¹	36.
Endringsforslag til vedtektene.	40.
Trenger vi et nytt SV?	42.
Partikrisa og partikampen.	45.
Melding fra redaksjonen.	48.